

terracalliure

Portantveu de la Unió de Rabassaires i altres conreadors del camp de Catalunya

PREU: 25 CENTIMS (GRATUIT PER ALS SOCIS)

BARCELONA, OCTUBRE DEL 1938

ANY XVII - SEGONA EPOCA - NUM. 20

Ni un pam de terra endarrera

Som a la primera línia de foc, ens diuen uns companys fusellers instal·lats darrera quatre pedres, uns quants sacs terrers i un forat a terra fet cuita-corrents, entremig d'argelagues, romanins i un bloc de pins.

Es noten amb ànim decidit i foguejats, amb una moral ferma, pròpia d'un comandament eficaç.

Classes, tinents, capità; tots ressegueixen la posició de dalt a baix i fonen amb la presència seva confiança i seguretat als altres.

Ulls vigilants i sentinella alerta...

A nosaltres, que acabem d'arribar a través de barrancades i aprofitant la foscor de la nit, ja que acampem en un altre indret darrera un cingle, després d'arregar-nos ens recomanem i manen que siguem diligents en la nostra comesa. Seguidament ens distribueixen en parelles de pic i pala a tot el llarg de la posició que tenim la missió de fortificar.

Aquí un parapet, ací una trinxera, allí una altra. Aquesta de zigzag, aquella d'evacuació.

Omplir sense parar sacs terrers pera enfortir els parapets a mesura que es vagin construint... I així en veu baixa i després completament callats, únicament sentint-se el dring metàl·lic de pics i pales que ressona de dalt a baix de la posició, anem forjant la consigna de: ni un pam de terreny enrera.

Una secció de sapadors, especialitzada, va muntant les alambrades. Mults carregats de filferro espinós van deixant la seva càrrega mentre els sapadors van estenent la xarxa de protecció.

Com que de moment ens veiem precisats a treballar a cos completament descobert, quelcom atemorits preguntem al sentinella que munta la guàrdia prop nostre:

—Són gaire lluny els facciosos?

—A uns 400 metres. Són dalt d'aquest cim d'ací davant mateix.

I endevinant el mòbil de la nostra pregunta, ens tranquil·litza dient-nos que de nit per ara no hostilitzen, cosa que a mesura que va passant la nit podem comprovar.

De tant en quant alguna detonació distreu, però, la nostra tasca.

Quan l'alba apunta retornem al campament, distant d'allí uns quilòmetres, els quals havem de travessar sense claror per a no ésser descoberts per l'enemic, ja que travessem passos completament batuts i una ratxada de metralladora podria delmar-nos.

Retornats al campament, una moçada i a descansar, si es pot. Cal no ésser descoberts per l'aviació, que a punta de dia ja fa vols de reconeixement.

Aprofitant alguns rocams de les barrancades procurem alleugerir la fatiga de la nit, cosa no molt fàcil, ja que a mesura que el dia avança el tic-tac de les màquines automàtiques i el brunzir dels obusos omplen d'espertes l'espai.

A mesura que els dies passen, l'ambient i els son metàl·lics ja no es noten tan aguts. Es l'ambient... i l'ambient és de guerra. Som a la primera línia de foc i portem una missió a complir. Amb la nostra missió acompanyada es poden establir moltes vides de companys nostres i a més a més es dificulta qualsevol intent enemic.

Avui, 10 d'agost. Mentre descansem en el primer son, per allà a les vuit del matí, un terrabastall immens ens despenja.

(Segueix a la pàg. 7).

La consagració internacional de la legislació agrària catalana

L'obra de la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat, especialment la legislació sobre sindicació agrícola, ha estat seguida, estudiada i valorada arreu d'Europa. Gosariem a dir que fora d'ací s'hi ha donat més importància que dintre mateix de casa. El nostre clima de guerra comporta una inquietud anormal que determina un constant batzegueig en les coses que tots hauríem de posar més seny a estimar i a conservar. Altrament, els corrents polítics actuals del nostre país s'han ayesat a trobar pèls a tot allò que no és estrictament heterodox de cada idea. Per culpa de tot això, existeix una mena de tendència oculta, però activa i tenaç, a oblidar, a minimitzar, i fins a entrebancar, la intenció, la virtualitat i el desenrotllament de l'obra ingent de la Conselleria d'Agricultura en matèria d'organització econòmica dels camperols. No estan exempts d'aquesta influència ni alguns sectors que, en promulgar-se la llei de sindicació dels conreadors, la reberen entusiàsticament perquè veien en ella un instrument formidable per a l'emancipació dels agricultors.

El contrast que assenyalam en aquest aspecte entre els medis agraris internacionals i els medis agraris del nostre país, lluny d'ésser un motiu depriment per a la "Unió de Rabassaires", que és l'organització que d'ençà del 19 de Juliol ha regit la Conselleria d'Agricultura, és un fet que el considerem saludable. A França, a Anglaterra, a Bèlgica, a Suïssa, a tot arreu d'Europa, s'ha estudiat la legislació agrària catalana des d'un punt de vista objectiu, i és objectivament també que se li ha donat importància. Per això ha estat possible que mentre a casa nostra ens trobem amb pàgines agràries de determinats períodes que cludeixen sistemàticament el parlar dels Sindicats Agrícoles i de l'Institut Agrícola, hom pugui veure en les publicacions del "Centre Agraire International" de l'"Institut National Agronomique" de París, de la "Section Agraire del Bureau International du Travail" de Ginebra, etc., notes, relats i estudis sobre les lleis agràries de Catalunya, sobre l'organització dels Sindicats Agrícoles catalans i sobre la Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya.

Recordem en aquest mateix aspecte de la valoració internacional del que s'ha fet a Catalunya en matèria de legislació agrícola, la darrera sessió de la Conferència Agrària del "Rassemblement Universel pour la Paix". El cap de la Delegació francesa iniciava una intervenció amb les següents paraules: "En acompanyar-se la Delegació francesa de tots els delegats, els adreço una cordial salutació, especialment a la Delegació de Catalunya. Nosaltres coneixem i remaquem el que han fet els rabassaires en l'ordre de la cooperació agrícola i de l'emancipació econòmica dels conreadors. Aprofitem aquesta avinentesa per a felicitar-los i encoratjar-los."

En parlar de la difusió a l'estranger de l'obra de la Conselleria d'Agricultura no volem deixar de referir-nos d'una manera especial als estudis que sobre aquesta matèria ve realitzant el doctor G. Fauguet. Ara acaba de publicar a la "Revue des études coopératives", de París, un ben documentat treball titulat "La coopération agricole et la question agraire en Catalogne". Abans havia aparegut en anglès en "Year Book of Agricultural Cooperation for 1938". Aquest estudi, dividit en dos capítols, on es parla separatament de l'organització cooperativa i de la política agrària, és un document molt important que caldrà que fos llegit detingudament al nostre país per tenir una idea, els que no la tenen i els que no la volen tenir, de la transcendència de l'obra que la "Unió de Rabassaires", representada en el Govern de la Generalitat pel nostre president, company Calvet, ha realitzat a favor de la pagesia i a benefici de la formació i la consolidació del nostre ordre de coses iniciat el 19 de Juliol.

La "Unió de Rabassaires" es sent orgullosa de veure com l'opinió agrària internacional valora justament la plasmació de molts postulats que han estat l'essència de les seves lluites. Els fets episòdics de caràcter esporàdic que es produeixen a casa nostra, i als quals ens referim al començament d'aquest article, estem segurs que, acabada la guerra, seran motiu de penediment per aquells que els hauran provocat. Ja hem dit altres vegades que ara és hora de tenir disciplina i responsabilitat. No hi ha cap mena de dubte que nosaltres sabem tenir l'una i l'altra cosa. De moment, però, aquestes veus estrangeres que elogien i difonen la legislació agrària catalana demostren, si més no, que la nostra responsabilitat en el treball fins ara realitzat és reconeguda i consagrada per parers objectius.

Comiat de la "Unió de Rabassaires i altres conreadors del Camp de Catalunya" a les Brigades Internacionals

Salut, braus combatents!
Vosaltres, que vau venir al nostre país — que ara ja és vostre també — cridats únicament pel vostre sentit del deure envers l'ideal, ara us n'aneu, no pas per la vostra voluntat.

La República Espanyola ha de fer el sacrifici de prescindir dels vostres serveis voluntarissims, no pas per la importància material que poguessin tenir avui, sinó pel que han tingut d'espíritual, de reconfortant, d'estimulant.

Quan arreu se'ns tancaven les portes, vosaltres, Cavallers de l'ideal, us adonàreu del nostre sacrifici per salvar la civilització, i corregíreu al nostre costat per participar d'aquest sacrifici. Sacrifici sublim, el vostre! Ho vau abandonar tot per lluitar per un poble que no coneixíeu ni us coneixia. Us n'aneu i us emporteu la gratitud de tot aquest poble. Amb el vostre heroisme ens heu ensenyat a sofrir i a lluitar. Amb aquestes ensenyances no dubtem que guanyareu.

Estigueu segurs que els nostres sacrificis no seran estèrils i que defensarem fins a vèncer la terra on repocem els nostres herois.

Salut, germans internacionals! No us diem pas "Adéu!", sinó "A reveure!"

El setembre al camp

Es el setembre d'aquest any un mes serè i sever, sense rialles. I no és que sigui aquest diferent d'altres tanyes. En si és el mateix. És el mes de les collites; és el mes on es veuen premiats els afanys del productor.

Es l'hora on les promeses acaben per ésser realitats. I són les realitats les que ens ensenyen als conreadors de la terra la severitat d'aquestes hores tràgiques i històriques.

Al camp, per això, tot continua igual que els altres anys. La verdor de les vinyes, un xic alterada per la secada. Els raïms prometedors, però amb un color cendrós i rabiosos de malura. Els ametllers mostrant les ametlles que van obrint-se com boca-badades de contemplar la Natura, mentre les cigales van xerrotejant mandrosament per les seves branques. Les formigues pel peu de les garberes, també recollint la seva part, avançant-se a que el carro s'emporti les garbes, que aquest any van batent-se a la nit, entre raïgs de lluna i frescors de mantinada.

Els rostolls s'escampen a l'horitzó, assedegats, com volent demostrar el seu titànic esforç fent burles a vinyes i arbres, per ésser més tardans a donar llurs fruits. I per baix, prop de les torrenteres, les fel·les d'horta, que ploroses a la matinalada van mostrant les seves verdures, com si ploressin aquest any l'immens esforç a què s'obliga aquesta terra a una producció tan intensa com orgullosa.

Al camp tot segueix igual. És el setembre, com cada any. Però el setembre d'aquest any no és com els altres. Per això no és rialler i per això la seva severitat. El camp plora l'absència del seu rabassaire estimat. Del seu volgut conreador que l'amanyaga, el cuida i el besa. D'aquest esforçat català que amb un mutisme heroic mostra les seves virtuts incomparables d'home treballador. El camp troba a mancar aquells braços febrils que amb delit el fecundaven i lligant llurs ànimes en ferma esperança, era el mes de setembre el que rialler li oferia el producte dels seus esforços i la seva estimació.

No riu aquest any el mes de setembre al camp. No riu perquè no hi té el seu volgut rabassaire.

Però el camp continua la seva producció igual com els altres anys.

Varen fugir un dia els remats de conreadors ver a Ponent en defensa de les nostres terres, com les orenetes a la primavera. Varen fugir llurs pantalons de vellut i espardeïnyes de tres betes. Ja no es veuen falxes de llana o de cotó que circunden les cintures; no hi ha aquelles camises blaves i barrades que, plenes de suor al capvespre, refrescaven les espatlles del se...

...r, qui mai no les canviaria per les blanques i encartonades de la ciutat.

Han marxat els rabassaires; els fecundadors, els artistes privilegiats de la mare Natura. Però la seva marxa fou prometedora, perquè llur esperit i ànima queda dintre casa. I són la seva companya, les seves filles, els seus vells i els seus petits, que avui van al camp a substituir aquell absent, aquell treballador, aquell artista i aquell estimat. Si fins el seu inseparable Xato i la seva Morica, en aixecar llurs clams estridents fiten al seu pensament també vers aquell seu amic que ja fa mesos enyoren.

(Passa a la pàg. 2)

ORGANITZACIÓ

Es amb veritable satisfacció que constatem l'interès que totes les Seccions Locals responen a la carta circular que per acord del Comitè Central se'ls va trametre en demanda de dades sobre els companys mobilitzats. Ara vindria que ens anéssiu donant compte de les modificacions que es vagin produint. Noves mobilitzacions — començant ja per la de les lleves del 21, 20 i 19, demandades pel Govern de la República per destinar-les a fortificacions — i baixes, ja siguin degudes a malaltia, ferida, mort o desaparició, dels mobilitzats.

No cal que insistim novament sobre l'interès que té per a la nostra Organització el coneixement d'aquestes dades, de les quals depèn moltes vegades l'èxit de la gestió que constantment realitzem en defensa dels interessos que ens són comuns.

Convé tenir present, tothora que la "Unió" és l'organisme superior que agrupa totes les Seccions Locals de la U. R. C., i que permetja dels seus òrgans directius — Comitè Central i Consell Executiu — traçar la línia de conducta política a seguir en tots els moments. Així mateix cursa cada vegada que ho creu convenient, les consignes adients.

Per poder fer aquesta tasca amb el màxim de garanties i per ajustar-la el màxim a la realitat de cada hora, així com per salvaguardar els interessos de les Seccions Locals, quan s'escaigui, és necessari que aquestes ens tinguin al corrent de la marxa de les relacions que sostenen amb les altres organitzacions de cada poble i dels esdeveniments polítics o socials — i causes que els han motivat — que puguin ocórrer, tals com canvis, destitucions o nomenaments de Comissaris, relacions amb el Sindicat Agrícola, Ajuntament i Junta Municipal Agrària.

Una altra cosa, encara, cal remarcar. Pel Consell Executiu no es lliura cap aval d'antifeixista ni es cursa cap document que ens sigui tramès per cap soci ni Secció Local directament que no hagi estat prèviament informat pel delegat de la comarca respectiva al Comitè Central. A fi de guanyar temps, és convenient que quan us adreceu al Consell Executiu, o a les Oficines Centrals en demanda d'aquells documents o d'algun cosa d'interès, ho feu ja degudament autoritzats pel vostre delegat en aquell Comitè.

En aquests temps de feina centuplicada i de manca de comunicacions tots hi sortirem guanyant.

Recordem a les Seccions Locals que tenim a la seva disposició, per si no en troben, un "stock" de paper de cartes i sobres impresos.

Si en necessiten no han de fer més que demanar-nos en tot indicant la quantitat, i els farem tramesa tot seguit.

També tenim a la disposició de totes les Seccions i afiliats ensenyes de la U. R. C. per lliur a la solapa, al preu de 0'75 ptes. Demaneu-ne!

Havent-se acordat unificar el segell de les Seccions Locals de la U. R. C., a semblança del segell central de l'Organització, recomanem a totes aquelles Seccions que encara no han procedit a la seva acceptació la necessitat que ho facin com més aviat millor, tot encarregant a les Oficines Centrals la seva confecció.

Això, ultra donar una uniformitat a les nostres organitzacions locals, que ara no tenen, evitarà molts malentesos i garantirà a les Seccions la seva personalitat.

Informació

Amb motiu de la Diada de l'11 de setembre el Consell Executiu va adreçar a Sa Excel·lència el President Lluís Companys, el següent escrit:

"La commemoració de l'11 de setembre del 1714 té enguany una significació més emocionant, més viva, més punyent que els altres anys, pel fet que ara, com en aquella data, les hordes invasores, enemigues de la nostra llibertat individual i col·lectiva, trepitgen terra catalana. Si anys passats el fervor popular coincidia a retre homenatge a la memòria dels heroïcs d'aquella gesta, demà, 11 de setembre del 1938, descents vint-i-quatre anys després, en el moment en què el mateix esperit opressor clava les urpes en la carn de Catalunya, el nostre poble ha de coincidir en un desig unànime de victòria.

En aquestes hores greus, en les quals la unitat és l'element més valuós de la nostra lluita, la UNIO DE RABASSAIRES I ALTRES CONREADORS DEL CAMP DE CATALUNYA invoca la cohesió de tots els catalans entorn de l'ur Govern i patentitza la seva adhesió fervorosa a la significació i a la persona del President de Catalunya, Lluís Companys i adreça una salutació germanívola a tots els combatents del gloriós Exèrcit Popular i d'una manera especial als milers de pagesos que, a les trinxeres, a fortificacions i en el seu treball esforçat de cada dia, contribueixen a la resistència i a l'atac.

Barcelona, 10 de setembre del 1938.— Pel Consell Executiu de la Unió de Rabassaires i altres conreadors del camp de Catalunya.— Joan Bertran, signat.— A Sa Excel·lència el President de la Generalitat de Catalunya."

11 DE SETEMBRE

La nostra senyera fou de les primeres en desfilir per davant el monument a Rafael Casanova, símbol dels màrtirs caiguts el 1714 en defensa de les llibertats de Catalunya.

Més tard, el Consell Executiu, també desfilà pel peu del monument, i tal com estava indicat, en lloc dels ramells de flors com era costum de portar, féu lliurament de 1.000 pessetes amb destí als combatents i als refugiats de guerra de les comarques catalanes.

Així mateix amb motiu del quart aniversari dels fets del 6 d'octubre, el Consell Executiu ha cursat a Sa Excel·lència, la comunicació següent:

"El 6 d'octubre del 1934 el rabassaire de Catalunya, al costat del Govern de la Generalitat, ens disposarem a defensar la nostra llibertat d'homes i de catalans contra els mateixos traïdors que el 19 de juliol del 1935 s'aixecaren per abatre la legalitat republicana i ensangonar Espanya tot i lliurant-la als invasors que ara ens fan la guerra més criminal que registra la història.

La quarta commemoració d'aquella data s'esdevé en un moment en què els rabassaires, amb les armes de combat i amb les eines de fortificació, laboren, conjuntament amb totes les capes de població mobilitzades, per la victòria que iniciï una era de pau i faci cristallitzar els anhels populars de retrobament nacional.

Adés i ara, la "Unió de Rabassaires i altres conreadors de Catalunya", ha estat i està a disposició del Govern de la Generalitat, representació i concreció del pensament català, divers però coincident en el desig de llibertat col·lectiva, i testimoniatge, avui com ahir, la seva fervent adhesió al President Companys.

Comarcals

SURIA

Ens comuniquen de Sùria una notícia altament dolorosa. El company Josep Clariana Simats, d'aquella Secció Local, ha estat assassinat. Era un capvespre quan retornava del seu treball normal que unes mans criminals li dispararen a frec la perdigonada que l'ocí. Això s'esdevingué justament uns dies després que ell, amb la seva actitud decidida i valenta, impedí que li robessin el corral.

L'esforç històric de la pagesia

Quan es commemora una data històrica relacionada amb les llibertats de Catalunya, no es pot oblidar que la pagesia ha estat sempre el nervi, la base, la tropa de xoc, de les nostres lluites. En el segle xv eren els nostres pagesos els que s'aixecaven contra el feudalisme i aconseguien llur llibertat personal, mentre les masses rurals d'altres països no es desfeien de la servitud fins a les darreries del segle xviii. Eren els pagesos del Vallès i de l'Empordà els que s'aixecaven contra les hords de Felip IV, quan, per a comble dels ultratges contra Catalunya, assaltaven les masies, donaven blat i pa als ramats que robaven i feien servir el vi per a rentar els cavalls. Eren els pagesos els que entraven a Barcelona el 7 de juny del 1640 i acabaven amb els catalans traïdors a les llibertats de la terra. I eren els pagesos els que, el 1714, en la gesta que avui commemorem, oferien més resistència a la invasió de les tropes de Felip V.

Més tard, encara, són els pagesos els que, en les lluites de reivindicació dels rabassaires, omplen pàgines i més pàgines de la història dels moviments socials de la nostra terra, i, ara mateix, són també els pagesos els que en nombre i en danys aporten més esforç a la guerra que estem sostenint.

Això vol dir que la vida de Catalunya va tan estretament lligada amb la pagesia, que és impossible deixar de tenir en compte els seus interessos morals i materials, el seu esperit i les seves característiques racials i temperamentals, en tots aquells moments en què es veu abocat el destí de la nostra terra.

Catalunya, terra de gent treballadora, capdavantera dels moviments proletaris industrials, té els fonaments pastats amb la carn, la sang i la suor dels nostres pagesos. Jo, que no sóc un home de lletres, sinó forjat en el treball dur de la terra, que no conec de la història més que les dades i les dates destacades, recordo la impressió que vaig experimentar quan vaig llegir per primera vegada aquestes paraules de Ferran Soldevila, relacionades amb la pagesia i amb la data que avui commemorem: "Quan l'aristocràcia cedirà a la influència castellanitzadora de la cort, quan la burgesia haurà de cedir a l'estroncament de les seves fonts de prosperitat econòmica, la pagesia catalana, unida a la terra, vincles de treball lliure i honest, tindrà el principal refugi de l'esperit català."

Es amb aquest esperit català indestructible que els nostres pagesos lluiten avui per la llibertat d'Espanya, amb les armes o les eines de treball, contra unes castes que volen anular prerrogatives reconques i drets reivindicats.

Jo voldria que tothom, propis i estranys, tinguessin, en aquestes hores greus per a la nostra terra, la clara visió de com cal tractar els pagesos catalans. És de la pagesia d'on ens han de venir els principals elements de resistència per a guanyar la guerra. És de la pagesia d'on haurà de sorgir el màxim esforç per al ressorgiment del país després de la victòria. Dit això, no cal dir res més per argumentar la necessitat d'un veritable tacte de cara als pagesos; tacte per part dels polítics, tacte per part dels militars, tacte per part dels funcionaris. Els pagesos no formen un estament social privilegiat, però són substancials amb el passat, el present i el futur de Catalunya. I quan parlo de Catalunya no oblidó que la sort de la nostra terra va lligada amb la de tots els pobles d'Espanya i que la sort dels pobles d'Espanya va lligada amb la de Catalunya.

JOSEP CALVET I MORA

figura senyera d'aquella jornada del 6 d'octubre i de la Catalunya actual que vessa la sang dels seus fills per a la defensa de tots els pobles d'Espanya.

Barcelona, 6 d'octubre del 1938.— Josep Buil, signat.— A l'honoràble President de la Generalitat de Catalunya.— Clutat."

DONATIU

Hem rebut de Joan Vinyes, de Perafita, per a la subscripció d'Ajut al Front, la quantitat de 10 pessetes.

ALTES

En la darrera reunió celebrada pel Consell Executiu de la Unió de Rabassaires i Altres Conreadors del Camp de Catalunya, s'acordà aprovar definitivament la sol·licitud d'ingrés de les Seccions següents:

Gòsol (Berguedà).
Prullans (Cerdanya).

Tota vegada que per acord del Comitè Central no es pot acceptar definitivament cap Secció nova sense que abans aboni la cotització corresponent al trimestre en què ingressa, a mesura que es vagin ultimant les altres sol·licituds els anirem publicant.

BAIXES

La Secció següent ha estat donada de baixa per falta de pagament per deure més de tres trimestres de cotització, després de diferents avisos que se'ls va trametre:

Constantí (Tarragonès).

A mesura que s'acabin els terminis donats sense que s'hagin posat al corrent, seran donades de baixa altres Seccions, i, per tant, privades de poder actuar en nom de la Unió de Rabassaires i de representar-la a les Juntes Municipals Agràries, Ajuntaments, etc.

El setembre al camp

(Ve de la 1.ª pàgina)

Ara es treballa més i tot, perquè hi ha més braços treballadors que han substituït els qui abans curaven de les terres de Catalunya. Però ara també es cullen les anyades igual com abans, sols amb la diferència que la terra catalana avui no la fecunda la suor del seu inseparable rabassaire. Ara aquesta terra són les llàgrimes amargues i sinceres de les dones, vells i infants, del camp que l'amanyaguen i la besen, esperant els seus fruits febrils i amargats de veure que essent els millors per la causa de la llibertat, també són els menys compresos pels altres.

RAMON MAS

Barcelona, 17 setembre del 1938.

La reintegració al camp

Dintre les hores angunioses que vivim per l'aspecte de misèria que ens ofereix la negra perspectiva d'un esdevenidor immediat, una clariïssima ens encoratja a no defallir, ja que la terra sempre generosa ens reserva les seves riqueses inesgotables si sabem aprofitar com cal tota la seva fertilitat d'una manera metòdica i ordenada.

L'explotació de la terra a Catalunya pot produir encara molta riquesa. Si bé hi ha comarques que ja gaudien amb tota intensitat gràcies a la seva situació geogràfica, i per tant són ufanoses, en canvi hi ha moltes altres contrades que transformant els conreus existents i repoblant de nou terrenys abandonats poden ésser una deu de riquesa pel poble i de passada una solució al problema de la pròpia subsistència, ja la qual forçosament haurem de fer front.

D'uns anys ençà s'havia produït una emigració del camp vers la ciutat que en certs moments inclús havia preocupat les autoritats. Aquest fenomen de desequilibri, mentre a les ciutats creava un problema, degut a la seva inflació ascendent en densitat de població, al camp, en canvi, operava un abandonament que un dia o altre tindria conseqüències.

Diverses causes motivaren aquest desplaçament.

Iniciat a l'alta muntanya, on per manca de comunicacions i assistència eficient feien la vida dels seus pobladors miserable i abandonada, aviat va traduir-se en una falsa interpretació de benestar i progrés.

El fet real fou el desvetllament d'un esperit egoista, especulatiu i trivial. Gairebé sempre el procés començava seguint un mateix ritme.

El pagès que, vulgarment deien que començava a veure's les orelles, procurava imitar l'especulador per compte de desemmascarar-lo i obligar-lo a viure del seu esforç. Si tenia quatre quartos, a hores perdudes, com diuen ells, comprava i negociava les mercaderies pròpies del camp, fins que engorronit i viciat deixava l'esforç de productor per a esdevenir paràsit.

Arreu de Catalunya es troben avui basals abandonats que temps passats havien estat fertils conreus i font de riquesa per obra i esforç dels seus conreadors, i que per haver abandonat la residència pels motius alludits, avui són runes i els seus ex-cultivadors han conegut molts d'ells unes privacions superiors a les que pretendien suplir en la seva il·lusòria emigració.

Per dissort nostra, travessem, i encara tot fa preveure'n una agudització, una època de misèria i desolació a causa d'aquesta gran tragèdia obligats a suportar i que ens veiem obligats a suportar i que ens obliga a fer front a moltes dificultats i que haurem de superar si no volem desaparèixer consumits per una lenta i forçada pèrdua d'energies.

L'hivern s'apropa amb un dramatisme esferidor a les ciutats, mentre el camp s'afanya a recollir les escasses reserves, ja que a causa de la guerra ha vist minvar la seva producció.

Una onada de desesperació s'agita i uns ulls desorbitats fixen el seu esguard al camp.

Investint tota mena de perills, la gent de ciutat es llança a la conquesta dels productes que el nostre pagès d'una manera escalonada, impertorbable, i amb un esforç constant, ha pogut produir sense regatejar sacrificis.

Amb aquest peregrinatge es comença per envejar el pagès. Inclús se'l fa objecte de tota mena d'atropellaments, destruint per ignorància i també malfança de molts productes i conreus que deixats que acabessin llur procés de vegetació a mans i cura de l'interessat, evitarien en part la causa d'aquest batibull.

Amics i companys de les ciutats que us desplaceu al camp, ja heu analitzat l'esforç del pagès i el seu ritme de vida? Per desgràcia nostra ha estat ell el que ha sofert els més greus atropellaments dintre aquest gran trasbals que passem, i en canvi, mai no ha defallit un sol moment. Ell és avui encara el que amb més intensitat treballa i produeix.

Respecteu-lo i imiteu-lo. No hi aneu al camp a substituir el burgès, prenent-li part de les seves suors,

CARTA DEL FRONT

Sé de bastants companys nostres que, davant de les dificultats de tota llei que s'oposen a la realització dels projectes que la Unió de Rabassaires ha sabut plasmar en mesures legislatives durant la seva presència al Govern de la Generalitat, es lliuren, més o menys resignadament, a un pessimisme que, com a tal, es manté allunyat de tota nova activitat creadora. En constatar la lentitud amb què s'aplica el Decret de redistribució de terres, els obstacles que s'oposen al ple funcionament dels Sindicats Agrícoles i la incomprensió que certs medis mostren envers les intencions del nostre Departament d'Agricultura, aquests companys, ben intencionats i impacients, creuen que s'està perdent l'única possibilitat que a la pagesia catalana s'havia ofert de demostrar la seva capacitat de govern i de donar-se unes normes permanents de conducta sancionades per l'Estat.

Comprenc aquest pessimisme, però no el comparteixo. Aquesta situació de passivitat a la qual ens veiem condemnats en diversos aspectes de la nostra activitat; aquest relegament de les nostres solucions a un pla evidentment inferior a la categoria dels problemes; l'estat d'indefensió en què ens trobem situats, no són altra cosa que una conseqüència natural de la primàcia que han obtingut, sobre tots els altres, els afers de la guerra, de la guerra estricta. Són un de tants sacrificis que la guerra exigeix de nosaltres, potser més dolorós que cap altre, perquè afecta als nostres ideals més cars, però sacrifici a la fi que ens haurà d'ésser valorat justament a l'acabament de la lluita.

Si en els primers temps de la guerra, quan aquesta no havia arribat a la intensitat ni pres les proporcions actuals, podíem honradament confiar que les nostres organitzacions restarien intactes i que la realització dels nostres projectes trobaria una via lliure d'obstacles, ara que la guerra, en entrar en una fase decisiva, ho abassega tot i mobilitza tots els pensaments i tots els recursos, seria senzillament absurd pretendre o esperar que la nostra posició ideal pogués mantenir-se intacta, en mig d'un temporal semblant. Tan absurd i infantil com tractar d'evitar, durant un incendi, que l'aigua que escupen les mangueres dels bombers mulli el mobiliari...

Totes les guerres provoquen un estat d'esperit especial, al qual ben pocs escapen, que fa preferir la improvisació a la preparació freda, el treball impetuós a la realització metòdica. No és d'estranyar, per tant, que en la guerra actual vegem posposades, en nom de la mateixa guerra, solucions que nosaltres creiem precisament que ajudarien a suportar-la millor, però que tenen la condició d'exigir en la seva aplicació un coneixement profund i poc freqüent de les necessitats de la nostra economia i de la psicologia dels elements personals cridats a intervenir-hi.

No podem, en conseqüència, sentir-nos descoratjats. Podem lamentar que els nostres projectes no siguin compresos i que la seva aplicació es vegi retardada per totes aquestes raons que acabem d'analitzar, tan humanes i tan explicables en les presents circumstàncies. Però això no és motiu per deixar-nos endur pel pessimisme: la seva realització podrà veure's retardada, però mai compromesa. Allò que avui no podem fer, ho podrem fer demà i sempre que ens convinguí. En realitat, jo crec que els homes que han de portar a una realitat esplèndida els projectes curosament treballats des del laboratori en aquest període de tasca governamental, són els pagesos que avui es troben a les trinxeres lluitant. I mentre ells no retornin victoriosos, conscients de la gran força que tenen entre les seves mans i de l'esdevenidor que els espera, no haurà començat en realitat la nostra gran tasca. Tot el que abans haurem pogut o ens hauran deixat fer no haurà estat altra cosa que el pròleg.

LLUIS ARDIACA

En campanya

que també són la seva vida... i la vostra.

Deixeu la ciutat i aprofitant tota la terra abandonada que les Juntes Municipals Agràries us podran proporcionar, trasbalseu i feu produir de nou uns terrenys, ja que a més de proporcionar-vos aliments contribuïreu a fer menys pesada la vida dels vostres semblants.

Molts de vosaltres només us heu recordat del pagès quan heu vist que ell encara "podia passar", quan en temps d'abundor el bescantàveu i ridicultzàveu, i si haguéssiu procurat no deixar-lo abandonat i l'haguéssiu encoratjat prestant-li suport i assistència per comptes d'enlluernar-lo i fer-lo desconfiar abusant de la seva bondat, avui no viuríu tan recelós d'una amistat que podríem qualificar de cocodril·lenca.

Quan la guerra sigui acabada i

tota la carcassa que endogalava el camp a través de grans propietaris, usurers i especuladors amb tota mena de varietats calgui com un pes feixuc i alliberi la nostra pagesia dels paràsits que li xuclaven la sang i la suor, ella, generosa com sempre, oferirà tota la seva experiència i tota la seva capacitat i amor al treball a tots els que li vulguin ésser companys d'existència.

L'hora de poder retornar al camp tota la seva grandesa floreixent és arribada. Després de tantes inquietuds, sofriments i calamitats, etc., que les ciutats reporten a tots els que s'hi han emmuralhat, el camp generós obre els braços a tots els fills pròdigs que vulguin retornar-hi perquè entre la seva suau tranquil·litat puguin crear-hi una vida reposada on les passions i venjances no puguin prosperar.

JOSEP CARALT

Del front i la reraguarda

Per primera vegada en tota aquesta guerra fratricida provocada pels que volien usdefruit l'esforç dels altres, a Catalunya, dins les terres catalanes, s'han trobat front a front dues unitats de catalanes. Aquells mals catalans que un jorn, en veure la seva derrota a Barcelona, van fugir a l'estranger; aquells "il·ligueros" i "isidris" que esporuguits van marxar a Itàlia o a França, el març darrer, pensant poder retornar a llurs pobles, on feien abans sentir el pes de la seva propietat i la seva influència, van córrer cap a llepar els peus dels de Burgos, vestint-se amb una camisa nova i unes segetes també noves al braç.

Però tota la camarilla franquista que, perquè odia Catalunya, la seva primera disposició en aquelles setmanes va ésser la de derogar el nostre Estatut, en presentar-se aquests catalans renegats a fer acte d'acatament a la política dels assassins dels vells i nous catalans, van mirar-los igualment com si es tractés d'un grup de moros de les cabiles de Beni-Urriaguel, Beni-Aros o M'Talza, i van veure en ells un nombre d'homes que sols podien servir de carn de canó.

Els fills dels propietaris "isidris" de Catalunya, aquells que volen tornar a cobrar a mitges o al terç de l'anyada dels rabassaires i que a més a més volen cobrar-se amb la vida dels mateixos rabassaires el gran agravi (per a ells) d'haver-se acollit nosaltres a les Lleis i Decrets del Govern de la Generalitat, junt amb altres catalans folls, procedents de famílies que viuen a les espatlles d'altres catalans, en presentar-se al gran traïdor i assassí d'infants, Franco, aquest els va destinar a deturar l'allau dels nostres combatents del front de l'Est, que havien travessat l'Ebre.

Davant mateix de Gandesa, per un flanc de la Divisió Navarra, que els facciosos consideraven invencible, les forces lleials en una lluita sobrehumana, en quatre hores van anihilar la dita Divisió i van des-

mantant-lo, el batalló de catalans renegats. Venien aquests amb la intenció de tornar a posseccionar-se de Catalunya, però a la primera embranzida, si bé costosa, ja que la Divisió Navarra era segons ells les forces de xoc més bones, i van insistir molt en els atacs; en canvi, aquella anomenada "Columna Montserrat", com si la terra no els volgués aguantar al seu damunt per traïdors, fugien sense donar la cara o es lluraven sense resistència. La poca carn de canó catalana que té Franco, no li serveix a l'objecte que la destina. Són massa covards. I si bé, pel gran traïdor, el seu pensament ja és portar-los davant de les metralladores republicanes per al seu anihilament, puix que allà a tots els catalans els odien igualment, per a nosaltres, el destinar a l'avantguarda enemiga aquests traïdors ens porta l'avantatge d'agafar-los presoners i destinar-los a treballs de fortificació.

D'aquesta manera la República porta la dignitat fins arribar al ganxol i traïdor "Sant Isidre", que abans d'agafar l'eina per a treballar, preferia el fusell per assassinar els treballadors del camp. Però ara hi ha una diferència de 1936, i és que així com els rabassaires es defensaven amb queixes, paraules i papers davant de la guàrdia civil i els jutjats de primera Instància reaccionària, i els propietaris solament havien de ficar mà a la butxaca per pagar als qui els servien i per ells treien la cara.

Avui en trobar-se front a front més enllà de l'Ebre, de condicions, en el terreny de lluita que ens han portat des de la revolta s'ha pogut comprovar explícitament la inferioritat de la seva voluntat, de la seva potència i fins de la seva humanitat, car nosaltres, els defensors de la República, en lloc d'assassinar, robar i destruir els pobles, com fan els que porten encara el Jesús penjat a la creu, ens acontentem, satisfets, de treure'ls el fusell i la dinamita de les mans i els donem un llibre i un pic o una pala, i fem viure aquell manament de Crist que diu: *quanyaràs el pa amb la suor del teu front*.

RAMON MAS

Pins del Vallès.

Europa, en plena bogeria diplomàtica

Si repasseu un xic la història, veureu que en el mapa del món hi ha hagut en diferents èpoques canvis essencials de fronteres, a conseqüència de lluites formidables que han sostingut unes races contra unes altres i una nació o un grup de nacions contra un altre grup.

El que no havíem vist encara és que un senyor que es titula representant d'un Estat determinat perquè és el seu Dictador, es despretés un bon dia amb ganes de gallejar i fer el pinxo, i, com aquell qui no diu res, anunciés al món que la seva nació era massa petita, que li faltaven territoris, minerals, fàbriques i riqueses, i, per tant, des de tal dia, passarien totes o part de les nacions veïnes a formar part del seu Imperi, ja que com que ell tenia millor i més nombros exèrcit, els altres no podrien oposar-s'hi. I que representants d'altres Estats poderosos, davant d'aquesta declaració, tots a cor riguessin: Molt bé! Molt bé!

Així, escrit amb aquesta simplicitat, és de la manera que s'estan desenrotllant els esdeveniments d'Europa. Tota altra cosa és pura representació teatral que no enganya ningú. Estem perfectament convençuts que els diplomàtics, si algun mèrit tenen, és el d'haver estudiat a fons tota la farsa que necessita saber un actor de teatre. Concretament: no es pot ésser un bon diplomàtic si no s'ha estat un bon còmic. Diguen-nos si no que són la missió Runciman, les anades i vingudes de Mr. Chamberlain en avió, la Conferència de Munic, el Comitè de no intervenció, les missions especials per a estudiar els bombardeigs d'Espanya, i les mateixes mobilitzacions que han efectuat diverses nacions europees; tot, tot, és teatre pur. Teatre que té per escenari l'ample marc d'Europa, per actors els caps de Govern, per comparses els diplomàtics, per apuntadors els imponderables que a totes les nacions treballen rera cortina, per empresari el capitalisme internacional, per "claque" els priòdics subvencionats i per públic els habitants de tot el planeta, que som els que paguem i mirem fastiguejats esperant com acabarà el terrible drama que per ara té molts quadres de comèdia.

S'ha dit, moltes vegades que la gent del camp érem gent simple, i jo vull afegir que a nosaltres ens agrada dir les coses pel seu nom i no manllevar frases esclatants que fan molt bonic, però que només serveixen per a tapar la brutícia que hi ha darrera d'elles. I emprant un

llenguatge ben nostre, perquè és clar i català, direm que Hitler és un capità de lladres, que de la seva quadrilla en formen part Benet Mussolini i el Micado, que Chamberlain i Daladier són uns encobridors i que aquesta colla de bandolers han robat Abissínia, Àustria, Txecoslovàquia, i que fan foc contra Xina i Espanya, perquè es neguen a lliurar el botí. Així, amb aquest llenguatge que és el veritable, és molt més fàcil d'entendre's.

La història ens ensenya que no és la primera vegada que en el món hi ha lladres, però, en altres èpoques, quan uns bandolers d'aquesta mena sortien armats a la carretera a demanar la borsa o la vida al primer que passava, la policia els detenien, els Tribunals els jutjaven, i l'afer quedava liquidat. La diferència estriba que aquesta vegada la policia ha agafat per i els Tribunals estan coaccionats i no s'atreuen a actuar, i per a dissimular la seva por diuen que no troben matèria delictiva, al contrari, que al seu judici no hi ha tals atracadors sinó persones honorables, i, naturalment, en aquestes circumstàncies és molt difícil de preveure on anirem a parar, puix que els lladres, quan han comès una sèrie de crims internacionals, i mundials i veuen que no actuen ni la policia ni els magistrats, s'envalentonen tant que el món ja els sembla petit i ja comencen a pensar si serà convenient, després d'apoderar-se de tota la terra, anar a cercar altres planetes.

El públic decent es corda l'armilla i no acaba de sortir del seu esglai, puix que amb criminals d'aquesta mena no s'hi pot jugar. Per tant, queden dos camins a seguir: o fer-se de la quadrilla i viure del botí, arreconant com a trastos vells tot allò del dret, l'honor, el patriotisme, els valors morals, etc., etc., o bé convèncer totes les presumptes víctimes, que són els habitants de tots els pobles de la terra, i fer el que estem fent a Espanya i el que estan fent a Xina, que és, senzillament, no deixar-se expoliar. Ja sentim, però, el que ens diran alguns dels afectats: "Això és la guerra, puix que aquests bandits no abandonaran fàcilment la seva presa."

Nosaltres, però, que, sense petulància, ens preiem de conèixer el "panyo", diem, senzillament, que això no és la guerra, si el món sap actuar degudament.

Emprant sempre el mateix llenguatge, ben nostre, amb que anem escrivint aquestes ratlles, recordarem que els pagesos catalans, quan

partides de bandolers saquejaven, en altres temps, les nostres masies i encara no es coneixia el telèfon, tenien el procediment de pujar al campanar i tocar a sometent. El toc de la campana era el crit d'alerta, i vells, dones i infants es posaven en guàrdia mentre els homes sortien amb escopetes, amb la falç, amb el volant, amb el pic o amb el garrot a caçar els bandolers. El toc de sometent volia dir la hisenda, la llar i la vida en perill, i ningú no desertava del seu deure; era una mobilització general sense decrets ni bans ni Consells de Guerra, i si algú s'havia quedat al llit, pitjor per a ell, puix que l'estigma de la comarca li queia al damunt mentre vivia. Observem que expressament hem dit "a caçar els bandolers" i no "a capturar-los", ja que els pagesos catalans eren gent expeditiva i al criminal que atemptava contra la vida per a després poder saquejar, se li estalviaven tots els tràmits difícils i enutjosos d'interrogatoris, atestats i presons preventives, al pedra d'una bassetja, el garrot d'un rabarà o els perdigons d'una mala escopeta de pistó, acabaven ràpidament amb la "pandilla" sense que mai s'hagués sabut qui havia disparat o tirat la pedra. Allò sí que era el veritable poble defensant els seus béns, la seva vida i el seu honor. A pesar d'haver-hi molts boscos, moltes coves i molts amagatalls, sempre es caçava el cándid, puix que la mobilització de tota la comarca durava fins que havia aconseguit la seva comesa.

¿Per què això que feia la pagesia catalana quan de defensar la vida i l'honor es tractava, no poden fer-ho les diferents nacions amenaçades d'ésser engolides pel monstre si no saben reaccionar a temps?

No sabem què haurà passat a Europa quan aquestes ratlles surtin a la llum. El que sí sabem és que totes les persones que, de prop o de lluny, hem seguit els esdeveniments internacionals dels darrers temps, no acabem de sortir de la sorpresa, de l'esglai, de la immoralitat que representen els darrers fets esdevinguts. Nosaltres, però, encara tenim confiança que l'opinió sensata mundial sabrà reaccionar a temps; no podem creure que en ple segle XX la humanitat es converteixi en un ramat on sols campí l'esbirro, l'atracador, l'immoral.

Sortosament, ja hi ha qui ha donat la veu d'alerta, ja hi ha qui ha tocat a sometent; dintre del Parlament anglès s'ha sentit la veu autoritzada d'un home conservador cent per cent, però que ha dit que no

s'havia pogut empassar l'acord de Munic, que se li havia quedat a la gorja; i això ens ho diu Duff Cooper, Primer Lord de l'Almirallat, qui pel seu càrrec ha d'estar assabentat de moltes interioritats. I a França, un altre home de dretes, De Kerillis, donà també la veu d'alerta; i així mateix l'opinió liberal, obrerista i d'avanguardia de tots els països, encara que molt lentament, es va desvetllant. Nosaltres creiem que es formarà una consciència mundial que no permetrà que passin endavant els crims internacionals que s'estan portant a terme i altres que se'n preparen. Nosaltres no dubtem que els espectadors del gran teatre d'Europa donaran una solemne xiulada als personatges estrafalaris que estan representant el grotesc drama actual i els obligaran a retirar-se d'escena i que vindran a governar les nacions altres homes amb més dignitat, amb més justícia i amb un sentiment més enlairat de la seva missió.

Després de la darrera guerra europea, s'ha anat formant una consciència, un estat d'opinió mundial contra les guerres, i aquesta consciència, aquest estat d'opinió és el que estan explotant, amb molta habilitat per cert, els Estats feixistes i en particular Hitler.

No és que nosaltres vulguem la guerra, car reneguem d'ella, l'abominem, ens fa horror i si a les nostres mans estigués, voldríem treure-la de la humanitat com l'hem tret de la nostra Constitució. Però, si horror ens fa la guerra, més horror ens fa encara que es mercadegi amb ella, que tot dient que es vol evitar hom vagi fomentant-la, ja que s'accedeix davant l'amenaça, es va fent créixer l'imperi central, es mutilen o s'absorbeixen les petites nacions i es deixen abandonades les que s'estan defensant, com la nostra.

Heus-ací tota la política internacional que s'ha seguit durant els últims anys. El dia que es canviï de política, el dia que es caïa l'atracador, vegin que el toc d'arravatada ha fet efecte i vegin tot el món disposat a fer un cercle al voltant d'ells, aquell dia s'hauran acabat els crims internacionals, les amenaces i les provocacions i s'haurà donat un pas definitiu vers la pau sòlida i duradora.

Tota altra cosa que es faci i que es digui que és per a evitar la guerra totes les cessions i concessions, sols serveixen per a envalentonar el monstre i preparar la guerra. Tot és farsa, pura farsa que en nom de la pau condueix a la guerra.

JOAN BERTRAN

VIDA MILITAR

De la direcció tècnica d'aquesta secció se n'encarrega el nostre company Lluís Ardiaca, tinent d'infanteria de Marina

El fusell-metrallador és una arma automàtica que funciona gràcies a la pressió que exerceixen els gasos produïts per la combustió de la pólvora en un punt donat del canó. Tant ell com el seu projectil estan organitzats de tal manera que poden portar a cap totes les missions de foc que es demanen a la infanteria, sempre que es realitzin dintre del límit màxim de 1.200 metres. Dintre d'aquest límit, els efectes del fusell-metrallador són comparables als de la metralladora.

En el combat ofensiu, el fusell-metrallador actua, en general, sobre el front que es troba davant seu: tira sobre tot objectiu que se li presenta i bat tots els obstacles darrera dels quals pot abrigar-se l'enemic, per tal d'obligar-lo a restar immòbil, i les zones cobertes de vegetació que podrien dissimular els seus moviments. Durant la fase del combat que precedeix a l'assalt i quan aquest es realitza, el tir pot fer-se marxant.

En el combat defensiu, la missió principal del fusell-metrallador és constituir barreres de foc no sols davant del front del pelotó sinó davant dels intervals que el separen dels pelotons veïns. Amb això es tracta d'aconseguir que no

Quan i com actua el fusell-metrallador

hi hagi cap itinerari pel qual pugui avançar l'enemic que no estigui batut i que si tanmateix aconsegueix avançar, es trobi constantment sota el foc d'elements situats al darrera. Aquesta missió és comuna als fusells-metralladors i a les metralladores, i en conseqüència, llur acció ha de combinar-se: les missions que exigeixen focs molt densos, molt precisos o molt allunyats, corresponen preferentment a les metralladores, i les altres, als fusells-metralladors.

El foc d'aquesta arma s'executa normalment per ràfegues de 6 a 8 cartutxos. Els espais entre ràfega i ràfega han de durar prou perquè el tirador pugui rectificar la punteria.

El tir un a un pot ésser utilitzat, al començament del combat, per a comprovar el funcionament de l'arma, per a evitar de revelar prematurament la presència de l'arma i sempre que calgui

economitzar estrictament les municions.

El tir continu sols s'usa en casos molt excepcionals, car determina la pèrdua de la punteria, el calentament ràpid del canó i un consum exagerat de municions. Sols s'aconsella en els moments crítics del combat o contra objectius mòbils de grans dimensions.

Sobre objectius que tenen un front reduït, d'una amplitud no superior a la dispersió dels impactes del fusell-metrallador (5 mil·lèsimes), el tir es realitza amb punteria fixa.

Els objectius de front extens es batent per una sèrie de ràfegues executades apuntant, d'esquerra a dreta, les parts de l'objectiu que semblen més vulnerables o més perilloses i proporcionant la densitat del foc a llur importància.

Sempre que torna a ésser necessari, el foc és reprès, començant sempre per l'esquerra de l'objectiu.

Quan el vent bufa lateralment, s'apunta al davant de l'objectiu i del costat d'on ve el vent, a un punt més o menys allunyat segons la distància de l'objectiu.

Per a tirar sobre objectius que es mouen en sentit transversal, s'apunta a l'extrem de l'objectiu del costat de la marxa.

La precisió del fusell-metrallador és tanta, que l'amplada útil de l'agrupament d'impactes (80 per cent dels disparats), en punteria fixa, no passa de les 5 mil·lèsimes (1). El front que un fusell-metrallador pot arribar a cobrir amb el seu foc és d'uns 50 metres.

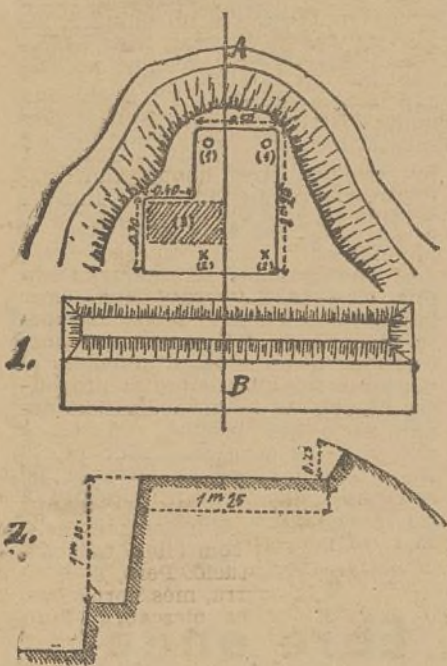
Es molt difícil que el propi tirador pugui observar els punts de caiguda dels projectils i que per tant pugui per aquest mitjà regular el seu tir. Per tant, per a determinar l'alça a utilitzar, no podrà reïr-se d'altra cosa que de l'apreciació de la distància on es troba l'objectiu que cal batre.

Un altre dia parlarem dels diversos procediments per a apreciar distàncies,

(1) La mil·lèsima és l'angle sota el qual és vist un objecte d'un metre d'amplada (o d'alçada) a la distància de 1.000 metres.

però avui direm només que amb l'alça de 600 metres es pot tirar sobre un home dret, o muntat a cavall, amb la de 500 sobre un home agenollat i amb la de 400 sobre un home ajegut, sempre que aquests objectius es trobin aproximadament a les distàncies indicades.

I, per a acabar aquestes breus notes sobre el fusell-metral·lador, direm que en cap cas i per cap motiu l'arma no ha de restar ni un moment sense utilitzar; mentre resti un soldat o una classe al pelotó, el fusell pot funcionar. Sobre aquest punt, el Reglament tàctic d'Infanteria es taxatiu: "A desgrat de les pèrdues que el pelotó pot tenir en el combat, mentre conservi el fusell-metral·lador i dos o tres homes decidits, és capaç de proporcionar un foc violent".

EMPLAÇAMENT PER A FUSELL-METRAL·LADOR

1.—Plànol de l'emplaçament mostrant la plataforma de tir on es situen. (1) Els dos peus davanters del fusell. (2) Els colzes del tirador. (3) El porta-cananes del primer proveïdor. Pot observar-se al darrere de la plataforma un para-cascos que pot permetre, eventualment, l'emplaçament de fusellers individuals que tiren per damunt del fusell-metral·lador.

2.—Secció de l'emplaçament per la línia A-B.

La nova organització del batalló en l'exèrcit del Reich

Creiem interessant de donar avui unes dades sobre la nova organització del batalló dins de l'exèrcit alemany. Es sempre profitós comparar l'organització del nostre Exèrcit amb les dels exèrcits dels altres països, especialment d'aquells que, com Alemanya, són avui enemics nostres. Això ens permetrà de mesurar en part la potència de l'adversari i de preparar-nos per a contrarestar-la eficaçment.

Les forces morals en la guerra

No n'hi ha prou per a guanyar una guerra amb un exèrcit nombrós i capaç i un material poderós i abundant.

L'experiència ha demostrat que les forces morals juguen un paper molt més important que les forces materials.

La guerra del 1914-1918 i, sobretot, la guerra que sosté actualment el poble espanyol contra la invasió, han confirmat, novament, aquesta veritat eterna.

Les forces materials sols poden aconseguir la destrucció de l'adversari en punts relativament poc nombrosos i reduïts. Però a hui en aquests punts la destrucció no arriba mai a ésser total i basta només que quedin uns quants supervivents coratjosos per a continuar la lluita, mentre que un adversari desmoralitzat l'abandona sempre.

La desmoralització és la gran causa de totes les desfetes.

En una guerra, la part vençuda no és la que ha sofert més pèrdues en homes o material, és la que ha perdut primer la moral.

La confiança del soldat

La confiança, factor primordial d'una bona moral, creix i progressa en el soldat gairebé sense que se'n sigui compte.

La confiança en els seus caps prové de la impressió que aquests donen, en totes les circumstàncies, de llur vàlua professional i de la dignitat de llur vida.

La confiança en els seus camarades, creix durant el transcurs dels exercicis col·lectius, dirigits de tal manera que posin de relleu la solidaritat dels combatents; així troba ocasió de desenvolupar-se en totes les circumstàncies de la vida militar que permeten de comprovar el coratge, l'energia, l'ajut mutu i la lleial companyia dels homes que

es troben al costat seu.

Finalment, la confiança del soldat en ell mateix prové de la idea que ha pogut fer-se de la potència de les seves armes de combat i de la seva perícia a fer-les servir.

En definitiva, la confiança és la conseqüència lògica d'una educació i d'una instrucció ben dirigides. L'home que té confiança accepta més fàcilment que un altre les exigències de la disciplina.

Segons la nova organització que li ha estat donada, el batalló alemany es compon d'una plana major amb la seva acció d'enllaços: tres companyies de fusellers i una de metral·ladores. Per la seva banda, la companyia es compon de tres seccions, amb nou fusells-metral·ladors "Dreise" (12 quilos de pes), un grup de metral·ladores pesades (dues "Maxims"), 3 llança-granades lleugeres (un per secció) i la plana major. Aquesta va sota les ordres d'un sots-oficial i va proveït de telèfon i senyals lluminosos.

El pelotó de fusellers consta, com a l'exèrcit francès, de dues esquadres, la del fusell-metral·lador (tirador, ajudant i dos servidors) i la de fusellers. La secció de fusellers està constituïda per un oficial-cap amb un pelotó de comandament (compost d'observador i tres enllaços), tres pelotons de fusellers i un llança-granades lleuger. En introduir-hi el grup de metral·ladores pesades i els llança-granades lleugers l'efectivitat de la companyia augmenta, i es reforça considerablement la seva potència de foc. Amb aquesta nova organització es tracta d'arribar a l'ideal de portar la major massa de foc possible fins a la menor distància de l'enemic, missió que únicament pot aconseguir la infanteria.

El total de personal de la companyia és en resum: 4 oficials, 15 sots-oficials, 20 classes i 156 soldats (124 fusellers).

La dotació de la companyia en eines de fortificació és, aproximadament, la següent: 73 pales curtes i llargues, 36 pics, 33 destrals, 12 pics-pales, 10 alicates i 10 serres. Posat que en el batalló i en el regiment alemany no existeixen la secció o companyia de sapadors, el personal de la companyia està instruït per aquestes feines. La plana major de la companyia va proveïda d'una motxilla de campanya amb llibres d'apunts, mapes i curvímètre, far de senyals, dos prismàtics, garfis per a pujar als pals i als arbres, motxilla amb planxeta (per a treballs topogràfics), quatre banderes de senyals, pistoles per a disparar coets de senyals i una bicicleta.

La companyia de metral·ladores es compon de dues seccions de metral·ladores pesades (8) i una secció de llança-granades pesats (3 grups de 2 llança-granades, en total 6). Inclou en la companyia de metral·ladores els llança-granades ha estat una mesura nova.

Disciplina i solidaritat

La disciplina constitueix la força principal dels exèrcits.

No basta que el soldat es doblegui externament a les regles de la disciplina; cal que estigui ben convençut que són indispensables i cal, sobretot, que obeeixi no per por a les sancions, sinó cregut que fent-ho així hi surten guanyant ell i els seus companys. Així és com es demostra que disciplina i seguretat són, en la guerra, una mateixa cosa.

Ésser disciplinat, vol dir sotmetre's amb convicció i sense reserves de cap mena, a la necessitat d'un ordre comú, que regula i coordina els esforços individuals per a obtenir un objectiu col·lectiu que beneficiarà cada un dels soldats.

JORNADES DE L'EBRE

Eren dos amics...

En recordança a l'amic G.

Nitus i F. d'ençà de la seva incorporació, ben poc s'havien separat; talment semblava que un no pogués passar sense l'altre. Sempre els havien vist a tot arreu junts com dos germans; tot el que era de l'un era de l'altre. Ara, en haver d'intervenir en les glorioses jornades de l'Ebre, encara era més estreta la germanor. Nitius era més àgil i fort que F., però no tan optimista; el seu amic ho era molt, per una part massa; el factor que més els diferenciava era la serenitat. El primer tenia un gran nerviosisme, l'altre una serenitat formidable.

Era el 6 d'agost, quan de nou ens trobàvem dalt els "Katusques" per travessar l'Ebre. A Nitius se'l veia capficat. No li eren plaents les jornades que havien de succeir i anes trobessin en els 800 quilòmetres alliberats.

Com a un germà, F. l'animava:

—Vinga, home, mostra més serenitat; has de pensar que un dia o altre havia de succeir-nos això d'anar a les "castanyes"; ¿què vols fer-hi si ens ha tocat aquest sector?

—Sí, tu ho veus tot molt clar, però jo en pensar com es troben a casa i després la xicoteta, tant de temps d'anar-hi, i a més tu la coneixes prou, que ella no havia d'ésser per a mi, més clar, que no em mereixo una noia com ella, i ara que m'hagi de trobar així, tan bé que començàvem a estar, reïra de Déu!, i aquell que la va inventar, la guerra!

Amb uns cordials copets a l'espatlla, F. torna a insistir:

—Ho comprenc, home; però, ¿i jo que no em trobo igual que tu? Res, Nitius, oblida aquests pensaments, fixa't en l'interès de la lluita a què anem, és per evitar una colonització de la nostra pàtria, que

potències feixistes. Anem a lluitar contra l'esclavatge a què voldrien sotmetre'ns, en fi: per un benestar de tots els espanyols; per salvar la pau del món.

L'amic era dur de convèncer, però F. no es cansava de parlar-li, donant-li ànims i encoratjant-lo.

S'arriba ja a l'Ebre, i en les seves vores es veuen ja un gran nombre de sots de les bombes tirades per l'aviació, i que no han fet blanc a l'objectiu que era el pont; 500 metres abans d'arribar al pont, veritablement es pot dir que aquesta distància és cosida per les explosions.

Nitius s'esgarrija; F. agafa encara més odi a l'invasor. Es passa el pont i a continuació entrem a Flix; fa llàstima de contemplar llurs carrers i edificis. Tot està en un estat deplorable. Cases plenes d'impactes, ensorrades i algunes que encara en surt fum, del darrer bombardeig per l'aviació italo-alemanya. La caravana ha parat dins de Flix i el nostre "Katusca" s'ha aturat a l'entrada d'un carrer; el rostre entristit d'unes noies fa preveure que han viscut l'esclavatge. En veure'ns s'han apropat al mateix temps que lentament tornàvem a emprendre la marxa, i una d'elles, aixecant el puny i plorant, ens diu:

—No els planyeu, companys! Són uns bàrbars! Aixafeu-los d'una vegada!

F. quedà pensatiu i junt amb els altres companys correspongué a aquelles companyes aixecant el puny, i per dins seu es digué:

—Complirem el que ens encarregueu!

Passem per Ascó que, igual que Flix, fa llàstima.

Aquestes visions han fet a Nitius una reacció, que deixa F. sorprès. Per les parets d'aquests pobles abunda la inscripció "¡Arriba España! ¡Viva Franco!"

—¡Reïra! ¡Encara tenen el cinisme de posar això aquests banderres i cridar "¡Arriba España!", i destrocen així aquests indefensos poblets.

—Sí, amic, ja ho veus, anem a lluitar contra la barbàrie per aconseguir el progrés.

Arribem a l'acantonament. Un camp d'oliveres centenàries. La nostra primera feina: construir un ara de nit en sporten a fortificar. La Companyia dels dos amics és la que

millor treballa i la més admirada, ja que de dia a penes pot descansar, car l'aviació enemiga vola constantment damunt seu, i encara que no bombardeja, tothom s'amaga als refugis i quasi no pot dormir. Però als dotze dies, foren objectiu de 25 "Junkers" que els bombardejaren cinc vegades.

Fou una cosa horrorosa. La nit quedà desencoratjada. Nitius quedà molt abatut; F., passada la impressió dels primers moments, s'acosta a ell, que està estirat damunt una manta, i posant-li el braç dessota el cap li diu:

—Cóm estàs?

Nitius plora.

—Nano, ens mataran!; no és per a mi la guerra. Tinc por. Sempre penso que tornen a venir.

I es tapa la cara, apropant-se més a l'amic F., que l'aconsola.

—Asserena't. També he passat uns moments crítics, però m'he pogut dominar. No defalleixis, ací tens un amic que no et deixarà!

Passem quinze dies tranquils, però arribem a fi de mes i ens porten l'ordre de preparar els "macutos" i mantes.

A la nit s'emprèn la marxa vers primera línia. Els dos amics van d'enllaços a la Plana Major.

L'estada al nou lloc no és desagradable, car hi ha tranquil·litat, exceptuant lleugers canoneigs i vols de l'aviació del crim. Però el comandament tem un atac enemig, i efectivament, el 3 de setembre, a les vuit del matí,

espectacular preparació d'artilleria que no parà en tot el dia, fa preveure l'atac esperat. F. es mostra serè i optimista; Nitius està neguitós, preveu més el perill que el seu amic, que només pensa que l'enemic no ha de passar.

El capità crida els dos amics per portar comunicats. Surten del refugi. Una encaixada i uns paraules: "A reveure i sort!" Moments difícils. Els obusos cauen per tot arreu. Noranta boques de canó concentren llur foc en aquella cota i posicions properes. Criminals!!

El primer a tornar és F.; el seu amic no ha vingut encara. Ell encara torna a sortir dues vegades i retorna indemne. Lo sort l'acompanya. Per fi arriba el seu amic, lliura la resposta i cau abatut prop de F.

—Nitius! — S'abracen. És emocionant aquell moment—. Estàs bé?

—Sí, però m'han colgat tres vegades de terra. Nano, avui sí que ja no ens veurem més: em mataran! — i recolzant el cap damunt la falda de F., plora com un infant.

Als breus moments F. ha de sortir novament; el seu amic l'agafa per un braç.

—No, nano, no surtir, et mataran; és impossible aguantant això.

F. es desfà dient-li:

—Amic, compleixo amb el meu deure; no hem de regatejar els sacrificis en aquests moments difícils.

F. retorna i ja no veu més el seu amic. Són les vuit de la tarda quan l'enemic, després de dotze hores de bombardeig artiller i aeri, aconsegueix a costa de centenars de baixes ocupar la cota. La companyia es replega amb ordre a una nova posició, fins que arriba el relleu.

ment, que ve per allà a les tres de la matinada; durant aquest temps, F. per dues vegades s'internà amb altres companys a la vella posició per recuperar el que ha quedat abandonat però ell va a la recerca del seu amic que, desgraciadament, ha caigut presoner.

Són les onze del matí de l'endemà, al vell acantonament. F. s'ha despertat en el moment que es reorganitza la Companyia. S'apropa a un grup de companys que estan parlant dels que han caigut. Intervé i ple d'emoció, diu:

—No hi ha dubte, s'ha portat com un heroi, ha desaparegut complint el seu deure. Estic orgullós d'ell.

F. es retira mentre dues llàgrimes de plata mullen el seu rostre ennegrit encara de la lluita. L'endemà el comandament felicità per llur comportament els dos amics.

J. F. R.

Front de l'Ebre, setembre del 1938.

Quatre anys

Una data. 6 d'octubre del 1934. Tot just fa quatre anys i està a la memòria de tots. Però pel nombre d'esdeveniments que s'han succeït d'ençà d'aleshores hom diria que ha passat un segle.

Aquella nit grisa, els barcelonins sentiren per primera vegada, com si fos el pròleg de la tragèdia que estem vivint, el calfred i l'emoció que produeixen les canonades que es disparen contra el poble.

Després els catalans — i només parlarem dels catalans, perquè si bé el moviment d'Astúries i el nostre eren afins, les circumstàncies en què es desenrotllaren eren completament diferents — aprenguèrem moltes coses.

Nosaltres ja sabíem com ens "estimaven" els senyors dretistes. Però confessem francament que no pensàvem que ens "estimessin" tant. Després d'aquella trágica nit començaren arreu de la nostra terra les detencions i els empresonaments. Les delacions estaven a l'ordre del dia. Trenta mil ciutadans honrats anaren a la presó i als presiris d'arreu d'Espanya, precisament per això: per haver comès el delictes d'ésser honrats. En canvi, una colla d'energumens assaltaren les nostres institucions, hi entraren a mata-degolla. No deixaren res. Les nostres llibertats foren escarnides i vexades. Res no quedà en peu.

Un miler de rabassaires foren llançats violentament, i deixats a la misèria, de les terres de l'"amo" que feia dotzenes d'anys que conreaven, pel greu delictes d'haver demanat la revisió d'uns pactes que en la majoria dels casos dataven de més de quaranta anys.

Es veu que els dretistes, la gent de l'"Ordre" i del "Déu, Pàtria i Rei", estan tan convençuts de la seva raó i la seva força, que cada vegada que velen imposar aquella s'han de valer d'aquesta i com que no tenen ni l'una ni l'altra, han de recórrer a les forces mercenàries que troben primer. I ells, que tenen per lema Déu i són catòlics, apostòlics i romans, reben aquelles forces amb els braços oberts, encara que els nouvinguts siguin mahometans i racistes.

I ells, que són la gent d'"Ordre", quan amb sang i foc assoleixen esclavitzar el poble es lliuren a tota mena d'atropellaments i porten el "Tercio Extranjero" perquè ens civilitzi i posi pau.

I ells, que volen "Rey", quan és hora de triar-lo no es saben posar d'acord, i mentrestant actuen a les ordres que reben dels seus "padrins" de l'estranger. Hitler y Mussolini, que encara que als països respectius manin molt, ni l'un ni l'altre no tenen res de Reis, com ni siguin "Reis" d'escacs.

I ells, que defensen la "Pàtria" — quina? — permeten que aquelles forces mercenàries — colonials, alemanys i italians — es facin amos de la situació i es converteixin de manats en manadors, d'aliats en invasors i de víctimes en victimaris, mentre ells passen de dominadors a dominats, d'expoliadors a expoliats i de vexadors a vexats.

I això que ha passat ara al país de Franco també va passar el 6 d'octubre als "ilustres amics" de Catalunya. Els que varen iniciar el període de tivantor política que culminà amb els fets que tots coneixem, es pensaren que un cop feta la "depuració" i restablert l'"Ordre" per les forces que varen arribar quan ja tot estava donat i beneït, ells es podrien instal·lar tranquil·lament als llocs de comandament de Catalunya tot al·legant "que ells no havien intervingut en la rebel·lió". Però es varen trobar que quan el "Tercio" abandonà la caserna que havia establert al Palau de la Generalitat s'hi varen instal·lar uns altres "senyors", que no eren pas de la colla dels "ilustres amics" ni els seus amics. Com amb la pluja de la tardor neixen els bolets, així mateix nasqueren a Catalunya les organitzacions de la invasió amb la represió. Totes les organitzacions dretanes d'Espanya que eren més o menys republicanes, o, millor dit, més o menys monàrquiques, plantaren sucursal a Catalunya, i ja va estar llest. Els "ilustres amics", poster-gats.

Però no estava llest del tot encara. El poble, que no s'adorm mai del tot en èpoques de persecució, així que va tenir ocasió de demostrar la seva voluntat, i en tingué relativament aviat, va premiar com es mereixien els esforços que aquells senyors — tots plegats "ilustres amics" i "ilustres enemics", valgui la frase — havien fet per salvar-nos. I el 16 de febrer va reclamar la llibertat de tots els presos i el dret que té a disposar del seu destí. I simples com som els homes, tornarem a caure en els mateixos errors que ens havien conduït al 6 d'octubre.

Els vinga dir que volien "salvar" Espanya malgrat tot, i nosaltres vinga perdonar-los i deixar-los estar pel que eren. Fins que un dia es van decidir, i si us plau per força, van treure els canons al carrer i volgueren "salvar" Espanya de totes passades, per la qual cosa calia matar tots els espanyols dignes i honrats.

Com que afortunadament al nostre país aquests darrers hi són en una gran majoria, abans d'esperar a les seves cases que els anessin a recollir preferien sortir al carrer a esperar-los. Ho feren, lluitaren i guanyaren. I aquells mateixos canons que unes hores abans uns militars traïdors havien tret al carrer per disparar contra el poble, faltant una vegada més a la seva paraula i al seu jurament de fidelitat al règim legalment constituït, marxaren carreteres enllà cap a les aspres terres d'Aragó empesos i servits pels homes que volien ésser lliures i que odiaven la guerra, però que els havien obligat a fer-la.

I com les aigües d'un riu que surten de mare, l'entusiasme popular desbordat es llançà a castigar els que eren els culpables d'aquella tragèdia que tot just començava. És possible que no fos just tot el que amb aquella pruja infantil de justícia es féu, de la mateixa manera que no han donat resultat tots els assaigs que en tots els ordres s'han fet des d'aquella data.

El seny català, però, s'ha imposat i la vida a Catalunya s'ha normalitzat. Avui, com el 6 d'octubre del 1934, Catalunya té els seus millors fills amb les armes a les mans, en defensa dels ideals que els són més cars: Catalunya, Llibertat i Justícia.

CELS RAMONEDA

Capacitem-nos per a enfrontar-nos

Es la guerra!!! I emparant-se en aquesta frase fatídica i calamitosa es cometen tota una gamma de fets evitables per molts conceptes i que la passivitat de qui podria evitar-los fa que els estralls es vagin aguditzant a mesura que la lluita continua.

Si bé és veritat que manca molta preparació i cultura, i per tant, sentit de responsabilitat, no per això s'ha de deixar desaparèixer el concepte de tant se me'n dona.

Tota persona que tingui aptituds manifestes d'organització i capacitat s'ha d'enfrontar amb qui sigui, a l'efecte de reorganitzar i superar

totes les falles produïdes per aquest gran treball que un dia o altre haurem de redreçar tots plegats amb sacrifici i esforç, si no volem veure'ns sotmesos a la més gran misèria.

Passa sovint i degut a les circumstàncies que esmentem que un qualsevol, amb una mica de barra, es fa amo i senyor d'una direcció, sigui del calze que es vulgui.

Allí hauria d'haver-hi una responsabilitat, però la passivitat dels que haurien de controlar-lo fa que aquell home es cregui omnipotent, i per comptes d'un responsable es crea un aprofitador. Això, com és

Creació d'un Secretariat Militar

Per acord del Consell Executiu s'ha establert a les nostres Oficines Centrals una Oficina d'Informació Militar a la qual poden consultar totes aquelles qüestions que afectin els afiliats o els seus familiars en servei actiu d'armes: ingrés als Cossos Armats, Batallons de Reraguarda, Aviació, Comissariat, etc. Adreceu-vos-hi per a les vostres necessitats.

natural, produeix un ambient, entre el poble, de desconfiança i passivitat, la qual cosa fa que les més bones intencions i projectes quedin tergiversats en tocar la realitat.

Dintre l'economia agrícola catalana hi ha una fita que passarà a la història, i els seus fruits, ja abundants, amb entusiasme i decisió poden ésser la pedra de toc que serveixi per a bastir tota la vida futura de la nostra pagesia.

Els Sindicats Agrícoles de Catalunya serap, no cal dubtar-ne, la fortalesa on s'estrellaran tots els especuladors i explotadors i on també els treballadors del camp veuran satisfetes totes les seves necessitats, a part que per mitjà de la seva obra social i cooperatista faran assequibles tots els productes sobrants de les seves necessitats a un preu just sense especulació, als altres ciutadans, treballadors, organitzats cooperativament, que vulguin participar-ne.

Actualment i afrontant tota mena de dificultats, la FESAC ja va bastint tota l'organització que és factible en mig de les mil deficiències i entorpiments que es veu obligada a superar per ferir uns interessos que els afectats consideren sagrats i que no són res més que uns privilegis aixecats explotant la suor dels productors autèntics, els quals són els únics que poden parlar en veu alta, ja que fins ara han estat postergats i a mercè sempre dels tacons que amb bones paraules esperaven el moment de fer-ne una bona presa.

Cal, però, no endormiscar-se massa i preparar a temps, per a quan arribi el moment oportú, que serà quan la guerra acabi, uns quadres tècnics i pràctics en actiu per a enfrontar-los a la realitat que indubtablement es produirà, d'una massa cansada pels efectes de l'embrutiment que reporta tota guerra.

Els homes de bona voluntat caldrà que es deixonixin i surtin d'aquest estat letàrgic produït pel fàstic de veure entronitzats homes mil vegades mereixedors del menyspreu.

El tant se me'n dona no podrà ésser tolerat el dia de demà.

Serà necessari que tots plegats fem un esforç per a poder garantir la nostra pròpia existència i la dels nostres fills o del contrari patiríem un estat de submissió que després de l'exemple heroic que havem demostrat posseir, semblaria que les energies s'havien vist estrocnades, i el nostre poble té prou virtut per a demostrar al món tot allò de què és capaç, i ho farà.

El Decret de Sindicació agrícola obligatòria de caràcter purament econòmic que va ésser promulgat en un moment oportuníssim porta en si un fons social i humà que supera tot el que s'ha legislat internacionalment fins al moment actual en matèria cooperatista, i això fa que sigui objecte de molts recels.

Encara que molts escèptics hagin volgut desvirtuar-ne la seva importància i transcendència, cal observar l'acollida favorable que tingué per part dels interessats i avui pot dir-se que tot i les dificultats i trastorns produïts per manca de molts articles de primera necessitat, la qual cosa pels efectes de la guerra ha produït un desequilibri formidable amb la llei natural de l'oferta i la demanda, allà on hi ha hagut un Sindicat regit per homes honrats i aptes, tots els "estraperlos", per dir-ho amb una frase ben gràfica, s'han estavellat.

Cal tenir en compte que la FESAC és una superació del sentit cooperatista, i per tant, el dia que amb normalitat pugui desenrotllar tota la seva grandesa creadora — i per això donem la veu d'alerta, perquè no es relenteixi el seu ritme ascendent — una potència de caràcter econòmic-social il·luminarà i donarà vida a un poble que per essència és fraternal.

Els treballadors, com a productors i per tant creadors de benestar i riquesa, emparant-se en una organització pròpia que els farà homes lliures, podran emancipar-se de tuteles que semblen paternals i no són

res més que "tinglados" enlluernadors propis de la xarxa especulativa dels grans magnats explotadors.

Treballadors del camp i de la ciutat, amb els productes del seu treball, satisfetes llurs necessitats, no tindran necessitat de mitjancers que els enllacin, ja que per mitjà de les seccions de distribució poden crear grans magatzems on es concentrin totes les riqueses i des d'on pugui nodrir-se i avituallar-se tota la seva capacitat adquisitiva, i als sobrants donar-los el preu just i equitatiu de cara al mercat internacional, tenint en compte sempre el contacte que pugui haver-hi amb les altres organitzacions germanes, amb mires a un ideal internacional humà i comú. Per tant, si avui totes les energies són posades al servei d'una finalitat immediata que és guanyar la guerra, ja que si es perdia la guerra ho perdriem tot, no per això hem de deixar ni un moment descuidat el preparar totes les energies propenses d'impulsar la nova i potent organització que brollarà impetuosa entremig del fang generador que la lluita haurà arrastrat a través del seu pas i que, com riu desbordat, no respectarà ni escollirà el lloc de la nova generació.

JOSEP CARALT

Ebre enllà...

Als meus germans rabassaires que lluiten al front

I

Mirant enllà, la vista fixa, a l'altra banda heu travessat; el riu no és pas la nostra fita, no té fronteres la llibertat.

Vers el ponent, sempre en batalla, pits i fusells dels catalans, lliureu la terra de tota Espanya, per abraçar-nos, amb els germans.

Dels nostres pobles, foragiteu-los tots els exòtics i cruels invasors, planeu sobre ells nostra metralla; no deixeu rastre, dels grans traïdors.

El sol rogent, que ens crida a guerra; diu que nostra hora, ja arribat; que Catalunya i tota la terra de nostra Hispània, dempeus s'ha aixecat.

II

La falç que un dia, germà rabassaire al peu de l'escala, tu vares deixar, avui l'empunya el vell pare en l'aire, i crida i plora, segar! segar!

Com les espigues, Ignaci i Jaume segueu els caps de la traïció; els vostres fusells són per a la Pàtria, l'esperança i la salvació.

Correu darrera l'enemic infame que amb el terror tracta, de triomfar; no pareu mai vostra carrera, fins a l'Atlàntic, haver arribat.

I mentre vosaltres dins les trinxeres cerqueu la victòria, amb greu dalit, les nostres dones i els vells xacrosos tota l'anyada han recollit.

III

El jove Xato i la Morica també les bombes, han esperat; ells no saben res de la guerra, sols coneixien el treballar.

Fa temps no senten la veu del Nasí fins hasta sembla l'han enyorat, que s'emmagreixen cada setmana, cridant, ses queixes, amb son xisclar.

Mes la terra espera; un altre els guia i els camps regiren amb l'arreu llossat; la mirada trista i junyits de pena, esperen el capvespre, per reposar.

Però, sos esforços, que són penosos, també per la guerra, volen portar, que els fruits de la terra són dels pagesos; i que a les trinxeres, en són soldats.

IV

La vista al cel de Catalunya, tenen avui, els vells i els nins; les aus de presa, per ell s'esmunyen per a cometre els seus grans crims.

Són les mirades d'aquestes mares, les que presagien aquests perills, són les creus negres que amb covardia cerquen earn tendra pels assassins.

Les seves bombes, amb fúria esclatent, i com més esclaten, més impotents, mentre nosaltres, els punys enlaire clamem: venjança! estrenyent les dents.

La nostra terra, mai conquistada, pels covards feixistes jamai serà, dins casa nostra, la gent per força, no hi pot entrar-hi, ni hi entrarà.

RAMON MIA

Els Pins del Vallès, 31 de juliol del 1933.

Impressions del meu viatge a la U. R. S. S.

Bakú. — Pous de petroli

Quin poder màgic d'atracció teniu, terres bituminoses situades a la vorera del mar Carpi, allà a sis mil quilòmetres de Moscou, que cada dia que passa des que us visitarem augmenta, en lloc de minvar, el grat record que de vosaltres ens emportarem?

Es que, per altra part, no podia ésser d'altra manera, puix que foren tantes i tantes les atencions de què forem objecte durant la nostra curta estada al País dels Soviets, que totes ens foren agradables. Les ciutats, viles i pobles rivalitzaren per fer-nos una millor rebuda, però entre totes elles destaca en forma preeminent l'acollida cordial, amable i triomfal que ens dispensà la ciutat de Bakú.

Eren les quatre del matí del dia 14 de maig. Feia cinc dies que, instal·lats en un magnífic vagó-lit, havíem sortit de Moscou, travessant la Rússia blanca, Ucraïna, el territori del Don, ens havíem detingut unes hores a Rostof i per fi entràvem a la capital de la República d'Azerbeidzhan. Teníem frisança per a tocar les agües tranquil·les del Carpi i per això, mentre la vigília el tren anava devorant quilòmetres, nosaltres ens estiràrem damunt del lit còmode, amb l'intent d'aixecar-nos de bon matí, però quan érem al bo de la dormida, els records d'unes bandes de música ens feren de despertador i creient que estàvem en alguna estació del trajecte, miràrem per la finestra del cotxe i, oh sorpresa! veíem dotze o quinze mil ciutadans que amb flors, mocadors i sobretot amb molta alegria, ens donaven la benvinguda cridant a ple pulmó: "Drasdrasti Ispanski Nerode!" o sigui: "Visca el poble espanyol!". En aquella hora intpestiva — ja hem dit que eren les quatre del matí — en què a les nostres ciutats hauria estat impossible de preparar una rebuda, en canvi, allà teníem tot el poble de Bakú que ens aclamava, ens victorejaven, ens volia veure, ens volia sentir i parlar, no, naturalment, pel que érem, sinó pel que representàvem.

Després del miting d'arribada, de costum, i d'un bany a l'Intourist Hotel, quina sensació més agradable visitar les diferents seccions de pous de petroli!

Quina il·lusió per a nosaltres, delegats espanyols, en aquests moments en què la falta de petroli podia fer-nos perdre la partida, veure com centenars, milers de bombes de totes menes i milers amb regularitat mecànica anaven extraient de les entranyes de la terra el cobejat líquid que, tot seguit, amb trens, vaixells i canonades era transportat per tota la U. R. S. S. i per l'estranger.

Nosaltres no donem avui dades estadístiques ni detalls d'aquesta interessant visita, puix que estem acabant de posar en net el diari que ferem durant el

nostre viatge per terres soviètiques, i com que el creiem d'interès, potser comencarem a publicar-lo des del pròxim número de TERRA LLIURE si comptem amb el beneplàcit de la Direcció. Entretant, però, permeteu-nos dir-vos que aquesta República d'Azerbeidzhan que, a semblança de Catalunya, tant havia enyorat la seva vida pròpia, de la qual no gaudí fins que els Soviets dominaren la U. R. S. S., és un dels Estats més simpàtics de tota la Unió. La seva llengua, el seu teatre, els seus costums i fins i tot el seu clima i la seva posició geogràfica, feren que hi trobéssim un regust molt més casolà que no a Moscou ni a Leningrad.

Si als voltants de la ciutat de Bakú, capital de la República, trobarem a faltar el cultiu exuberant d'altres zones, en canvi, això quedava compensat amb escreix davant de la riquesa formidable de l'untuós líquid, que flueix abundant per les canonades escapades i enllaçades per tota la comarca, igual com el complicat sistema d'arteries sanguines d'un ésser ple de vida.

Nosaltres admiràrem l'esforç heroic que fa aquesta República per mantenir el seu teatre amb llengua pròpia i les seves institucions d'ensenyament, els seus centres de pioners els seus Clubs, com admiràrem els bonics paisatges de les seves ciutats, i tot plegat ens ensenya el molt i bo que és capaç de fer una nacionalitat quan, encara que petita, té una certa independència.

Visitant aquesta República, hom treu la impressió que el règim polític que es segueix en un país determinat surt sempre enfortit si se sap resoldre bé el problema de les Nacionalitats.

Salut, terres llunyanes i plàcides, banyades per les tranquil·les agües del Caspi! Salut, noble ciutat de Bakú, que tan bé saberes fer front als exèrcits mercenaris que t'envaïren i que volien dominar-te guanyant, ara fa vint anys, sofrir una tragèdia semblant a la que nosaltres estem vivint! Salut! Que les teves màquines no descansin un minut traient el líquid necessari per fer rutllar la Humanitat! Que els teus arxius i biblioteques i centres donin una cultura als teus fills, com ho estan fent, i que sempre atenta i vigilant no et deixis arravatar el tresor que guarda el teu subsol. Nosaltres, en acomiadarem de tu amb la mateixa joia que hi entràrem, puix que si bé és cert que ens havíem enamorat, no és menys cert que el deure ens cridava a casa nostra.

Nosaltres cantarem sempre les teves excel·lències i ens donarem per molt satisfets si abans que Natura clougués els nostres ulls poguéssim tornar a visitar-te, però si així no és, fins a pliratomba servarem un grat record de les hores agradables que amb tu visquérem.

JOAN BERTRAN

«Es parla molt de la incorporació de la dona al treball. Aquest problema, al camp, fa molts anys que ha estat resolt.»

Ni un pam de terra endarrera...

(Ve de la 1.ª pàgina)

Nostres de tots els companys que estem junts es nota l'expectació del moment.

Ens diuen que s'ha iniciat un atac furios a tota la línia de foc.

Aviació, foc creuat, artilleria, morters; tota la mecànica bèl·lica és posada en joc per l'enemic. Bombes de tota mena i calibre cauen al redós nostre i al llarg de totes les posicions... però els nostres companys defensors de la terra guarden amb estoicisme exemplar totes les posicions. Amb màquines automàtiques i abundants bombes de mà no deixen avançar un pas l'invasor. I això que aquest està protegit per una acció ofensiva de metralla infernal.

Així van transcórrer les hores del dia.

Van davant alguns companys nostres ferits. La metralla feixista, cosa molt natural, causa víctimes, i les brigades sanitàries efectuen la seva comesa humanitària de trasllat, lliurant-se a tota mena de perills i dificultats.

Les nostres posicions, però, continuen intactes, tot i la gran ostentació i desgast de material posats en joc per l'enemic.

La nostra gent amb energia, clavada a les roques i protegida per les posicions que nosaltres li hem bastit, conserva la decisió ferma de no deixar passar l'invasor.

La veu del poble ressona per l'espai... «Ni un pam de terra enrera!»

JOSEP CARALT

Front de l'Ebre, 10 d'agost del 1938

Noblesa i sinceritat

Es molt llastimós haver de dir unes veritats a homes representatius en uns moments tan delicats com són els que travessem, però la vida i els sacrificis que comporten estoicament amb noblesa i gallardia els companys pagesos, mobilitzats per alliberar el poble i foragitar-ne el feixisme, són coses tan sagrades que s'ha de tenir almenys el decòrum i la intuïció de saber callar si hom no té la fortalesa necessària de predicar amb l'exemple.

Arran de l'enfonsada del front d'Aragó va aixecar-se la veu del poble interpretada pel Govern de la República al crit de resistir costi el que costi.

Els òrgans de la premsa, fent-se ressò dels moments delicats que es travessaven, contribuïren amb eficàcia a posar en peu de guerra algunes reserves perquè la nostra terra no fos envaïda.

TERRA LLIURE també contribuï en el número corresponent al dia de l'aniversari darrer de la data històrica del 14 d'abril. Entre altres, publicava un article signat pel company Pere Vinyals amb unes frases molt fortes dedicades als companys rabassaires que no complissin amb el deure que les circumstàncies reclamaven per part de tots els que sentim ànsies de llibertat.

Molt bé, quan diu: "No pot haver-hi cap rabassaire que es negui a defensar la nostra terra, que és en definitiva la seva terra". Abans d'aquesta frase, però, n'hi ha una altra que diu: "La Unió de Rabassaires, els militants de la qual que encara ens sentim prou joves, els que no estem inclosos en les lleves pròximes a ésser cridades per agafar el fu-

sell, tenim l'obligació de demanar un lloc d'honor en las Brigades de fortificacions".

"Fets i no paraules", té per títol l'article al qual fem referència.

Als que fins avui hem sofert totes les privacions, perills, incomoditats i tota mena de sacrificis que comporta la vida de campanya, ens repugna i indigna veure bons companys amb l'estigma del mot *enxufats*.

De comprovar i fer patents certes anomalies que descoratgen, en perjudici de la causa que tots hem de defensar, però també tastar almenys l'amargor de la lluita, hi ha qui en diu fer obra derrotista o bé feixisme.

El que cal és depurar, sense passions ni favoritismes partidistes.

Al front, a totes les unitats, on el comandament és eficaç i exemplar, hi ha una disciplina ferma i, per tant, una moral elevada. Prova d'això és el pas de l'Ebre pel nostre gloriós Exèrcit Popular i la fermesa en conservar les posicions en la terra alliberada. Cal que imitem els companys combatents, si no volem que el dia de demà, quan abatut el feixisme, voldrem compartir la glòria de les noves conquestes socials, siguem assenyalats amb el dit per un combatent autèntic amb la frase que acompanya un cartell molt expressiu que diu així: Tui, ¿què has fet per guanyar la guerra?

JOSEP CARALT

A la zona facciosa

El paradís dels proletaris

Ens porten davant d'un home menut i cetrí, de cara angulosa, nas ornitològic i ulls blaus.

—Acaba de passar de la zona facciosa—ens diuen—i ve disposat a treballar en el camp republicà.

—Raons d'aqueixa disposició? —preguntem.

—Ell les donarà—ens contesten.

I, en efecte, l'home net comença a parlar amb paraula suau i humil, en to mesurat.

—Jo sóc pagès, senyor—ens digué—, i he estat a la zona feixista fins no fa moltes hores. Sóc d'un poble llunyà del front, però això no significa res, perquè les bales no m'espanten. Si m'he fugat amb risc per a tota la meua família, que està sobre el meu risc purament personal, ha estat per indicació de la meua dona i dels meus fills. Tots els parents saben que estava disposat a la fuga i tots m'ajudaren per arribar aquí i per a viure en aquesta zona mentre cercava treball. Estem dedicats en "l'altra banda" a segar a tota pressa. La tenen perquè els italians s'emportin el blat. El treball és com per a presidaris condemnats a la tasca forçada. No és possible ni aixecar el cos per a respirar amb descans durant uns moments.

La sega—prosseguí—la fan els camperols amb presses mortals i amb angúnies terribles. Els rics, és a dir, els anomenats rics perquè així se'ls anomenava abans del moviment, tenen per als feixistes i fan que el camperol sigui de sol a sol donant-li un ranxo al migdia i un altre en fer-se fosc. Jorral? Tres pessetes. I no demaneu augment, no reclameu, que de seguida us surt a l'encontre un guàrdia civil amb l'acusació de "roig", que és el començament de la fi. D'això a anar davant la paret del cementiri per a afusellar-vos, no hi ha quasi distància. Jo no vaig poder, no vaig voler suportar-ho per més temps i vaig fugir. Els meus han quedat en situació dolenta, però ells mateixos em digueren que vingués on la República té color d'entranxa humana per als proletaris.

Així ens parlà el segador evadit.

El llenguatge, sincer i fins rude, del segador, ens ha impressionat. I renovem les preguntes. Resumim les respostes.

Els propietaris, en alguns pobles de l'interior de la zona feixista, se senten més a prop dels camperols que dels predominants en les esferes de govern. Aquests els han robat, amb pretextos fútils, tot el que era numerari, el que era riquesa, salvant la mateixa terra. I volen que la recompensa l'obtinguin pagant jornals dramàtics, perquè són fam i desesperació.

El segador que tenim davant de nosaltres declara, amb sinceritat en les seves paraules, que aquells propietaris de terres lamenten l'ocorregut contra la República, puix que, com diuen terminantment, aquesta hauria aconseguit distribuir riquesa entre els espanyols; però els feixistes no solament no permeten treballar amb normalitat, sinó que lliuren els productes agrícoles a l'estranger. De manera que la República no els hauria arruïnat, però el feixisme els porta a una catàstrofe de la qual solament se salvaran els nous rics del "Moviment Salvador" i les grans empreses industrials que protegeixen les mitges autoritats franquistes. Mentant, els propietaris modestos i els treballadors viuen miserablement i tenen perdudes les rutes de l'esperança.

El segador evadit ens ho diu amb senzillesa i claredat insuperables. Explica en termes durs, però exactes, la ruïna econòmica i l'esfondrament moral de la zona facciosa.

Acaba amb aquestes paraules:

—Cregueu que allí tothom, menys els que temen les conseqüències dels seus crims, tothom desitja el triomf republicà. Sense ell hauran de menjar herba i de treballar per a italians i alemanys. L'única esperança a la zona facciosa és l'arribada de les tropes republicanes. Jo he sentit exclamar a un vell dreista, en comentar les misèries del feixisme, la intervenció estrangera i els èxits, de fa pocs dies, de l'Exèrcit republicà:

"Senyor, que arbi aquí ben arbi!"

terra lliure

PORTANTVEU DE LA UNIO DE RABASSAIRES

Redacció i Administració: Passatge de la República, 27 - Telèfon 56285 - Barcelona

Diverses disposicions de la Conselleria d'Agricultura

DECRET

Amb la finalitat d'assegurar a les disposicions del Govern de la Generalitat en matèria de política agrària una aplicació general uniforme, per Decret del 16 de juny del 1937 fou creat el Consell d'Agricultura i, com organismes auxiliars seus, les Junes Municipals Agràries, el qual va ésser modificat per Decret del 17 d'agost següent.

A l'art. 6è. del Decret modificat es determina que formaran les Junes Municipals Agràries l'Alcalde de la localitat o la persona que delegui, el President del Sindicat Agrícola i un representant de cada una de les organitzacions sindicals agràries i de les organitzacions polítiques constituïdes al terme municipal en el moment de la publicació del Decret o a mesura que tinguin un any de vida legal. Es indubtable que la intenció del legislador era que la composició de les Junes Municipals Agràries, quant a les representacions sindicals i polítiques, s'ajustés a les representacions sindicals i polítiques del Consell d'Agricultura, en el qual hi ha tres representants de cada una de les organitzacions sindicals agràries de Catalunya i de les organitzacions polítiques que integren el Govern de la Generalitat en el moment de la publicació del Decret de referència, i així va ésser interpretat a l'art. 2n. del Reglament de Règim interior i de funcionament de les Junes Municipals Agràries, aprovat per Ordre del 26 d'octubre del 1937.

Això no obstant, han sorgit dubtes que cal esclairar totalment per a la bona marxa de les Junes Municipals Agràries.

Per tant, a proposta del conseller d'Agricultura i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Article únic. — L'art. 6è. del Decret del 16 de juny del 1937, modificat per Decret del 17 d'agost següent, quedarà redactat de la manera següent:

"Art. 6è. — A cada Municipi de Catalunya es constituirà una Junta Municipal Agrària, la composició de la qual serà la següent: L'Alcalde o la persona que aquest delegui, que presidirà; el President del Sindicat Agrícola de la localitat; un Vocal representant de la Unió de Rabassaires; un Vocal representant de la U. G. T.; un Vocal representant de la C. N. T.; un Vocal representant d'Esquerra Republicana de Catalunya; un Vocal representant del Partit Socialista Unificat de Catalunya; un Vocal representant d'Acció Catalana Republicana. Aquestes organitzacions sindicals o polítiques, per a tenir dret a la representació, hauran d'estar constituïdes a la localitat el 17 d'agost del 1937; les organitzacions anteriorment indicades que es constitueixin amb posterioritat, no podran tenir representació a la Junta Municipal Agrària de la localitat fins que portin un any de vida legal.

Els components de les Junes Municipals Agràries designaran entre ells aquell que haurà d'actuar de Secretari.

Tots aquells que les Junes Municipals Agràries hauran d'ésser necessàriament veïns del Municipi, en la forma i condicions que assenyala la Llei Municipal Catalana, i, a excepció de l'Alcalde, hauran de dedicar-se a les feines del camp com a mitjà de vida bàsic, en les quals hauran d'empènyer, com a mínim, el 50 per 100 de llur treball.

El nombre de components de les Junes Municipals Agràries no podrà ésser inferior, en cap cas, a cinc. Si els Vocals designats per les organitzacions agràries o polítiques amb dret a formar-ne part constituïdes a la localitat no arribessin, juntament amb l'Alcalde o la persona que aquest delegui, el President del Sindicat Agrícola, a aquest nombre, la resta de llocs fins a cinc serà coberta per membres del Sindicat Agrícola, de reconegudes conviccions antigues, a designar pel Consell Directiu del Sindicat; aquests representants del Sindicat cessaran quan les representacions d'organismes sindicals o polítiques permetin que la composició de la Junta Municipal Agrària assoleixi el nombre de cinc

que anteriorment s'assenyala com a mínim."

Barcelona, 28 de juliol del 1938.

LLUIS COMPANYS

El conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

Per Decret del 14 d'agost del 1937 es regulà el règim d'explotació de la terra actualment en vigència a Catalunya, i en el seu art. 1r. es determinà que les sollicituds de terres hauran d'ésser fetes individualment pel cap de família o col·lectivament per diversos treballadors agrícoles; en la Norma 2.ª del Reglament per a la seva aplicació, aprovat per Ordre d'aquest Departament del 1r. de febrer del 1938, es concreta que les sollicituds individuals hauran d'ésser fetes per aquells que vulguin cultivar la terra en règim familiar i les col·lectives pels qui vulguin acollir-se als sistemes d'explotació a coparticipació o col·lectiva.

Per tal que mai no pugui sorgir cap dubte respecte la manera com han d'ésser fetes les sollicituds de referència, a proposta del Consell d'Agricultura,

He resolt:

Primer. — Les peticions que els caps de família adreixin a les Junes Municipals Agràries de les respectives localitats en demanda de terra per a explotar-la en règim familiar, caldrà que continguin, després de les dades determinades en la Norma 3.ª del Reglament del 1r. de febrer d'enguany, una declaració signada pels familiars majors d'edat inclosos en l'escrit en la qual es doni llur conformitat a la demanda. Si algun dels esmentats familiars volgués dedicar-se al conreu de terres independentment de l'explotació familiar, també ho haurà de declarar en l'escrit.

Segon. — Les peticions col·lectives per a explotar la terra en règim a coparticipació o col·lectiu no podran ésser signades per una o més persones en nom de tots, sinó individualment i en escrit conjunt per la totalitat dels sol·licitants.

Barcelona, 18 d'agost del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

Vist que la Junta Municipal Agrària de la Garriga (Vallès Oriental) deixa desatenses totes les disposicions i ordres que li trameta el Consell d'Agricultura per a llur compliment;

Vist l'informe del Consell d'Agricultura;

Ates que aquest procedir perjudica no tan sols els ciutadans que s'acullen a les disposicions d'aquest Departament, sinó també l'economia agrícola en general,

He resolt:

Primer. — Es destitueix la Junta Municipal Agrària de la Garriga (Vallès Oriental), per incompliment de les disposicions del Consell d'Agricultura, sense perjudici de demanar-li les responsabilitats en què hagi pogut incórrer.

Segon. — Mentre no es constitueixi la nova Junta Municipal Agrària, l'Alcalde de la localitat exercirà amb plena autoritat i responsabilitat les funcions que la legislació atorga a les dites Junes.

Barcelona, 19 d'agost del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

En compliment del que disposa l'article 21 de les Instruccions per a regular els aprofitaments forestals sotmesos a l'administració del Servei Forestal de la Generalitat, aprovades per Ordre del dia 21 de febrer proppassat;

Vista la proposta formulada per l'Enginyer Cap del Servei Forestal,

He resolt:

Es aprovat el pla d'aprofitament forestal, formulat pel Servei Forestal de la Generalitat, de la finca "Farró", radicada al terme municipal d'Hostalets de Capsacosta, propietat del senyor Narcís Puigdevall i Conill, sotmesa a l'administració del sudit Servei en virtut del que preceptua l'art. 1r. del Decret del 14 de desembre del 1937.

La taxació dels productes aprofitables puja a la quantitat de 1.671'24 ptes.

Barcelona, 27 d'agost del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

«Ningú millor que les nostres dones per a suplir els braços dels companys mobilitzats.»

Vist l'informe del Cap del Servei de Cooperació, en el qual es manifesta la necessitat de restablir la Delegació d'aquest Servei a la Vegueria de Lleida;

Atès que les raons que s'exposen són a bastament fonamentades, puix que l'establiment d'aquella Delegació permetrà atendre les múltiples i freqüents demandes que formulen al Servei, evitant el desplaçament de les persones afectades;

Atès que en l'actualitat, la població que ofereix més avantatges per les seves vies de comunicació i posició geogràfica dins la Vegueria, és Tàrraga,

He resolt:

Es establerta, provisionalment, a la ciutat de Tàrraga, la Delegació del Servei de Cooperació Agrícola i la Cambra Agrícola a la Vegueria de Lleida, i és autoritzat el Delegat senyor Evarist Masip i Bargalló perquè procedeixi a la instal·lació de les oficines corresponents.

Barcelona, 23 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

En compliment del que disposa l'article 21 de les Instruccions per a regular els aprofitaments forestals sotmesos a l'administració del Servei Forestal de la Generalitat, aprovades per Ordre del dia 21 de febrer proppassat;

Vista la proposta formulada per l'Enginyer Cap del Servei Forestal,

He resolt:

Es aprovat el pla d'aprofitament forestal, formulat pel Servei Forestal de la Generalitat, de la finca "Molí d'en Comes", radicada als termes municipals de Lliçà de Munt i de Canovelles del Vallès, propietat del senyor Ramon Casanovas i Parella, sotmesa a l'administració del sudit Servei en virtut del que preceptua l'art. 1r. del Decret del 14 de desembre del 1937.

La taxació dels productes aprofitables puja a la quantitat de 12,934'65 ptes.

Barcelona, 27 d'agost del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

En compliment del que disposa l'article 21 de les Instruccions per a regular els aprofitaments forestals sotmesos a l'administració del Servei Forestal de la Generalitat, aprovades per Ordre del dia 21 de febrer proppassat;

Vista la proposta formulada per l'Enginyer Cap del Servei Forestal,

He resolt:

Es aprovat el pla d'aprofitament forestal, formulat pel Servei Forestal de la Generalitat de la finca Farró, radicada al terme municipal dels Hostalets de Capsacosta, propietat del senyor Narcís Puigdevall i Conill, sotmesa a l'administració del dit servei, en virtut d'allò preceptuat a l'art. 1r. del Decret del 14 de desembre del 1937.

La taxació dels productes aprofitables ascendeix a la quantitat de 7,360'57 pessetes.

Barcelona, 19 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

Vist l'informe del Servei de Cooperació Agrícola, pel qual es manifesta clarament l'estat en què es troba el Sindicat Agrícola de la Plana de Riucorb, davant la insuperable dificultat d'elegir un nou Consell Directiu, ja que per dimissió i abandonament dels que exercien aquells càrrecs, s'ha paral·litzat la vida social i econòmica d'aquell Sindicat;

Atès que en l'Assemblea celebrada no ha estat possible, malgrat els esforços fets per a assolir-ho, de nomenar un nou Consell, i no obstant, aquella es manifestà unànime pel nomenament d'un Comissari, proposant per a aquest càrrec Rossend Torres i Carme.

He resolt:

Es acceptada la proposta feta pel Sindicat Agrícola de la Plana de Riucorb i és nomenat Comissari en l'esmentat Sindicat de la Plana de Riucorb el ciutadà Rossend Torres i Carme, mentre no sigui possible de constituir el seu Consell Directiu.

Barcelona, 19 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

En compliment del que disposa l'article 21 de les Instruccions per a regular els aprofitaments forestals sotmesos a l'administració del Servei Forestal de la Generalitat, aprovades per Ordre del dia 21 de febrer proppassat;

Vista la proposta formulada per l'Enginyer Cap del Servei Forestal,

He resolt:

Es aprovat el pla d'aprofitament forestal, formulat pel Servei Forestal de la Generalitat, de la finca can Borrell, radicada al terme municipal de Pins del Vallès, propietat del senyor Josep Farré i Gili, sotmesa a l'administració del dit servei, en virtut d'allò que està preceptuat a l'art. 1r. del Decret del 14 de desembre del 1937.

La taxació dels productes aprofitables importa la quantitat de 6,742'44 ptes.

Barcelona, 19 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

En compliment del que disposa l'article 21 de les Instruccions per a regular els aprofitaments forestals sotmesos a l'administració del Servei Forestal de la Generalitat, aprovades per Ordre del dia 21 de febrer proppassat;

Vista la proposta formulada per l'Enginyer Cap del Servei Forestal,

He resolt:

Es aprovat el pla d'aprofitament forestal, formulat pel Servei Forestal de la Generalitat, de la finca can Torrents, radicada al terme municipal de la Roca del Vallès, propietat del senyor Carles Font i Estrada, sotmesa a l'administració del dit servei en virtut d'allò que està preceptuat a l'art. 1r. del Decret del 14 de desembre del 1937.

La taxació dels productes aprofitables importa la quantitat de 23,229'87 pessetes.

Barcelona, 19 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA

Les circumstàncies actuals, fan necessari que es procedeixi a l'aprofitament de tots els residus que ens puguin proporcionar productes, normalment obtinguts per altres procediments industrials, avui difícils per manca de matèria prima o que representin un estalvi de divises.

Interessa en aquest moment incrementar les disponibilitats de sabons i antisèptics, que poden obtenir-se d'elements naturals disponibles i que actualment no són aprofitats.

En el segle passat i també durant la guerra europea, en la majoria de països, que no disposaven d'utilitatge modern per a l'obtenció de potassa i de sosa, s'acudí a extreure l'alcali de les cendres dels vegetals.

Un dels productes més rics en potassa, és la pallofa de les ametlles (coberta verda exterior). Catalunya, fortament productora d'ametlla, pot disposar de grans quantitats de la seva pallofa, que normalment no s'aprofita i que es llença o s'enterra. Les comarques riberenques del Baix Ebre i Mallorca, coneixedores del valor d'aquest subproducte, aprofitaven les seves cendres per a obtenir lleixius i sabó moll, pràctica que han vingut realitzant fins ara i que dona constància del seu valor.

Per tot l'exposat,

He resolt:

Primer. — Els agricultors i Sindicats Agrícoles, productors d'ametlla, guardaran i en el moment que creguin oportú reduiran a cendres, les pallofes (clofolla verda exterior) d'ametlla de la collita d'enguany.

Segon. — Els agricultors podran utilitzar les cendres de la pallofa d'ametlla, per a l'obtenció de lleixius propis per a la neteja de sols i rentat de les robes, del seu ús particular.

Tercer. — Els Sindicats Agrícoles de pobles productors d'ametlla comunicaran a aquest Departament el sobrant de cendres de pallofa d'ametlla, per tal de posar-les a disposició de les Autoritats sanitàries.

Barcelona, 19 de setembre del 1938.

El Conseller d'Agricultura,
JOSEP CALVET I MORA